

Budsjett 2021

Forskningsrådets budsjett 2021

Budsjettbok 2021

Forskningsrådets budsjett 2021

© Norges forskningsråd 2021

Norges forskningsråd
Besøksadresse: Drammensveien 288
Postboks 564
1327 Lysaker
Telefon: 22 03 70 00
Telefaks: 22 03 70 01
post@forskningsradet.no
www.forskningsradet.no/

Publikasjonen kan bestilles via internett:
www.forskningsradet.no/publikasjoner

Oslo, mars 2021

ISBN 978-82-12-03884-4 (PDF)

Innhold

1	INNLEDNING	5
2	BEVILGNINGER	6
	2.1.1 <i>Departementsinntekter</i>	6
	2.1.2 <i>Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning 2019-2028</i>	6
	2.1.3 <i>Bevilgninger fordelt på porteføljestyrene og øvrige bevilgende organer</i>	7
3	DEPARTEMENTENE	9
3.1	KUNNSKAPSDEPARTEMENTET	9
3.2	NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENTET	13
3.3	OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET	15
3.4	LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENTET	16
3.5	KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENTET	17
3.6	HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENTET	18
3.7	UTENRIKSDEPARTEMENTET	19
3.8	SAMFERDSELSDEPARTEMENTET	21
3.9	KOMMUNAL- OG MODERNISERINGSDEPARTEMENTET	22
3.10	ARBEIDS- OG SOSIALDEPARTEMENTET	23
3.11	JUSTISDEPARTEMENTET	24
3.12	BARNE- OG FAMILIEDEPARTEMENTET	24
3.13	FINANSDEPARTEMENTET	25
3.14	KULTURDEPARTEMENTET	26
3.15	FORSVARSDPARTEMENTET	27
4	BUDSJETTFORMÅL 2021	28
4.1	PORTEFØLJESTYRER	28
4.1.1	<i>Humaniora og samfunnsvitenskap</i>	28
4.1.2	<i>Naturvitenskap og teknologi</i>	28
4.1.3	<i>Livsvitenskap</i>	29
4.1.4	<i>Muliggjørende teknologier</i>	30
4.1.5	<i>Industri og tjenestenæring</i>	31
4.1.6	<i>Landbasert mat, miljø og bioressurser</i>	32
4.1.7	<i>Petroleum</i>	33
4.1.8	<i>Hav</i>	34
4.1.9	<i>Energj, transport og lavutslipp</i>	35
4.1.10	<i>Klima og polar</i>	36
4.1.11	<i>Global utvikling</i>	38
4.1.12	<i>Helse</i>	39
4.1.13	<i>Demokrati, styring og fornyelse</i>	41
4.1.14	<i>Utdanning og kompetanse</i>	41
4.1.15	<i>Velferd, samfunn og kultur</i>	42
4.1.16	<i>Samisk forskning</i>	43
4.2	BEVILGNINGSUTVALG	43
4.3	STYRETS PORTEFØLJER	43
4.3.1	<i>Grunnbevilgninger og institusjonell støtte</i>	43
4.3.2	<i>Senterordninger</i>	45
4.3.3	<i>Forskningsinfrastruktur</i>	45
4.3.4	<i>Rekrutteringsordninger</i>	46
4.3.5	<i>Rettede internasjonaliseringstiltak</i>	47
4.3.6	<i>Nasjonale kommunikasjonstiltak</i>	49
4.3.7	<i>Nasjonal evaluering og analyse</i>	50

4.3.8	Nasjonale fellesfunksjoner	50
4.3.9	Fellestjenester	51
4.4	ADMINISTRERENDE DIREKTØR	52
4.4.1	Forvaltningsoppgaver.....	52
5	TABELL OVER BUDSJETTFORMÅLENS FINANSIERING I 2021	53

1 Innledning

Definisjoner og inndelinger

Dette dokumentet – Budsjettbok 2021 – gir en samlet fremstilling av Forskningsrådets inntekter i 2021 så langt disse er kjent pr 1. januar 2021. Dokumentet gir først en overordnet beskrivelse av de samlede inntekter. Deretter en redegjørelse for inntektene fra det enkelte departementet og hvilke føringar som er knyttet til inntektene. Til slutt gis det en detaljert redegjørelse for hvordan Forskningsrådet har anvendt de tildelte midler på budsjettformål. Styret vedtok Budsjett 2021 på sitt møte i desember 2020. Fordelingene mellom budsjettformål er i all hovedsak fastsatt gjennom statsbudsjettet og departementenes tildelingsbrev, som i sin tur i stor grad er basert på Forskningsrådets budsjettforslag.

Forskningsrådets FoU-budsjett for 2021 er på 10,108 mrd. kroner. Forskningsrådets inntekter kommer fra 15 ulike departement. Forskningsrådet mottar i tillegg noen midler fra private og offentlige kilder som ikke bevilges over statsbudsjettet. Disse omtales som diverseinntekter. På utgiftssiden inndeles budsjettet i porteføljeområder. I tillegg inndeles utgiftssiden etter en rekke forskningspolitiske dimensjoner, hvor langtidspanens prioriterte områder utgjør den viktigste.

I Budsjettbok 2021 redegjøres det for tre budsjett-typer. Dette er årets budsjett 2020, revidert budsjett 2020, og årets budsjett 2021. Årets budsjett 2021 er inntekter gitt gjennom Statsbudsjett 2021 og departementenes tildelingsbrev, slik disse var kjent pr 1. januar 2021. Revidert budsjett 2020 består av årets budsjett 2020 pluss tildelinger gitt gjennom året 2020. Revidert budsjett er likt med det som vil bli de regnskapsførte inntekter i 2020. Årets budsjett 2021 tilsvarer typemessig årets budsjett 2021.

2 Bevilgninger

2.1.1 Departementsinntekter

Forskningsrådets samlede inntekter fra departementene i 2021 er på 9915 mill. kroner. Det er foretatt et ettårig teknisk kutt i Forskningsrådets budsjett på 737,3 mill. kroner fra KD, HOD, NFD, OED, ASD, KMD og UD, for å bidra til reduserte overføringer. Kuttene er gjort med en forutsetning om at Forskningsrådet skal opprettholde utlysingsplaner som om inntektene ikke var redusert. Den samlede økningen fra departementene til Forskningsrådet, når en korrigerer for de ettårige kuttene, er på 132 mill. kroner. Det er en betydelig reduksjon i inntektene sammenliknet med revidert budsjett 2021. Dette kommer av at i 2020 ble det bevilget en ekstraordinær tiltakspakke knyttet til pandemien på 1362 mill. kroner.

Tabell 2.1: FoU-inntekter over statsbudsjettet fordelt på departementer, 1000 kroner.

	Årets budsjett 2020	Revidert budsjett 2020	Årets budsjett 2021	Endring årets 2020-21
KD Kunnskapsdepartementet	3 148 494	3 172 293	3 100 835	-47 659
KD Kunnskapsdepartementet - post 53	1 381 681	1 480 681	1 858 591	476 910
NFD Nærings- og fiskeri departementet	2 088 400	2 875 400	2 067 511	-20 889
OED Olje- og energidepartementet	840 000	1 105 000	913 070	73 070
LMD Landbruks- og matdepartementet	482 576	502 510	477 710	-4 866
KLD Klima- og miljødepartementet	543 826	688 826	607 322	63 496
HOD Helse- og omsorgsdepartementet	252 691	297 691	129 591	-123 100
UD Utenriksdepartementet	274 558	241 762	96 804	-177 754
SD Samferdselsdepartementet	114 700	114 700	102 455	-12 245
KMD Kommunal- og moderniseringsdepartementet	347 349	347 341	291 013	-56 336
ASD Arbeids- og sosialdepartementet	171 205	171 205	117 829	-53 376
JD Justis- og beredskapsdepartementet	58 493	58 493	55 413	-3 080
BFD Barne- og famildepartementet	29 484	29 484	32 092	2 608
FIN Finansdepartementet	22 300	22 300	37 700	15 400
KUD Kulturdepartementet	25 451	26 346	25 692	241
FD Forsvarsdepartementet	1 500	1 500	1 500	0
Departementsinntekter	9 782 708	11 135 533	9 915 128	132 420
Diverseinntekter	186 717	288 410	193 026	6 310
Sum	9 969 425	11 423 943	10 108 154	138 730

En gjennomgang av det enkelte departement foretas i kapittel 3.

2.1.2 Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning 2019-2028

Den nye langtidsplanen har en noe annen innretning, enn den forrige langtidsplanen. Den er tydeligere strukturert etter tre overordnede mål og fem tematiske prioriteringer. Det innebærer tydelige overlapp mellom mål og prioriteringer, men i særlig grad slik at det er overlapp mellom målet *Møte store samfunnsutfordringer* og de fem tematiske prioriteringene. I oppstillingen av Forskningsrådets budsjettfordeling knyttet til langtidsplanen er dette gjort for de tre målene, men slik at oppstillingen på de fem tematiske prioriteringene utgjør oppstillingen på målet *Møte store samfunnsutfordringer*. I denne oppstillingen er budsjettformålene plassert ett sted etter mest-prinsippet, selv om de i mange tilfeller virker mot flere mål og prioriteringer.

Langtidsplanens mål og prioriteringer er relativt overordnede prioriteringer. For å kunne vise frem en mer detaljert oppstilling har Forskningsrådet inndelt mål og prioriteringer i innsatsområder. Disse utgjør de operative dimensjonene og har ligget til grunn for Forskningsrådets budsjettforslag, oppfølging og forskningspolitiske vurderinger. Tabellen nedenfor viser oppfølgingen på dette nivået.

Tabell 2.2: FoU-inntekter fordelt på langtidsplanens mål og prioriteringer, 1000 kroner.

	Årets budsjett	Revidert budsjett	Årets budsjett	Endring årets
	2020	2020	2021	2020-21
Mål 1: Styrket konkurransekraft og innovasjonsevne	2 993 127	3 809 290	3 272 556	279 429
Et kunnskapsintensivt næringsliv i hele landet	1 075 018	1 563 081	1 270 658	195 640
Innovasjon i stat og kommune	60 538	63 638	63 606	3 068
Uttesting og kommersialisering av FoU	235 768	255 768	240 292	4 524
Basisbevilgninger og institusjonelle tiltak	1 621 803	1 926 803	1 698 000	76 197
Mål 3: Utvikle fagmiljøer av fremragende kvalitet	2 666 819	2 632 769	2 609 417	-57 402
Fagmiljøer og talenter	1 537 985	1 483 935	1 499 138	-38 847
Forskningsinfrastruktur	832 309	832 309	821 579	-10 730
Rettede internasjonaliseringstiltak	296 525	316 525	288 700	-7 825
Hav	950 614	1 211 143	952 039	1 425
Marine bioressurser og havforvaltning	398 101	443 237	412 710	14 609
Havteknologi og maritim innovasjon	197 900	275 513	187 039	-10 861
Petroleum og mineraler	354 613	492 393	352 290	-2 323
Klima, miljø og miljøvennlig energi	1 552 026	1 895 421	1 675 541	123 515
Miljøvennlig energi og lavutslippsløsninger	694 480	844 480	821 455	126 975
Klima, polar og miljø	375 765	444 074	395 201	19 436
Bioøkonomi og forvaltning	384 761	494 394	363 744	-21 017
Bærekraftige byregioner og transportsystemer	97 020	112 473	95 141	-1 879
Fonyelse i offentlig sektor	826 305	903 024	861 269	34 965
Demokrati, styring og forvaltning	63 239	93 239	81 423	18 184
Helse, forebygging og behandling	409 287	434 356	430 999	21 713
Velferdstjenester	130 001	129 651	125 441	-4 560
Utdanning og livslang læring	223 778	245 778	223 406	-372
Muliggjørende og industrielle teknologier	816 703	854 170	851 919	35 216
IKT og digital transformasjon	510 847	487 621	521 441	10 594
Nano-, bioteknologi og teknologikonvergens	305 856	366 549	330 478	24 622
Samfunnssikkerhet og samhörighet	578 708	543 681	540 964	-37 744
Utenforskap, inkludering, kulturmøter og migrasjon	76 383	77 553	74 235	-2 148
Kultur, sivilsamfunn og medienes rolle	147 950	118 604	120 931	-27 019
Global utvikling, ulikhet, og demokratibygging	226 797	178 642	232 808	6 011
Samfunnssikkerhet, sårbarhet og konflikt	127 578	168 883	112 990	-14 588
Nasjonale fellesfunksjoner	-414 877	-425 555	-655 551	-240 674
Nasjonale fellesfunksjoner	-414 877	-425 555	-655 551	-240 674
Totalsum	9 969 425	11 423 943	10 108 154	138 730

Hovedlinjene i tildelingene sett i forhold til langtidsplanens mål og prioriteringer er at midlene går i særlig grad mot målområdet Innovasjonsevne, som følge av videreføringen av Grønn plattform fra tiltakspakken. Det kommer ingen økning til Fremragende fagmiljøer og dermed til banebrytende forskning. Det kommer betydelige midler mot prioriteringene Klima, miljø og miljøvennlig energi, og noe midler mot Offentlig sektor og Muliggjørende teknologier. Hav videreføres på samme nivå, mens Samfunnssikkerhet reduseres noe.

2.1.3 Bevilgninger fordelt på porteføljestyrene og øvrige bevilgende organer

Forskningsrådet har oppnevnt 16 porteføljestyrene som har ansvar for prosjektinvesteringer innenfor sitt porteføljeområde, legge planer og utlysning for fremtidige investeringer og gi råd om hvordan

egne porteføljeinvesteringer kan inngå i en optimal utnyttelse av Forskningsrådets samlede porteføljer. Styret har selv bevilgnings- og porteføljeansvar for større tværgående virkemidler. Dette gjelder grunnbevilgninger til instituttsektoren, forskningsinfrastruktur, senterordningene Sentre for fremragende forskning (SFF) og Sentre for forskningsdrevet innovasjon (SFI), rekruttering, rettede internasjonale tiltak og enkelte andre poster. Administrerende direktør er tillagt bevilgningsansvaret for forvaltningsoppdrag, sekretariatet og eventuelle virksomhetskostnader under FoU-budsjettet.

Endringene i tildelingen fra 2020 til 2021 til porteføljestyrene er helt og holdent sammenfallende med de områdene i langtidsplanen som fikk økte rammer. Dette innebærer at det er i særlig grad porteføljestyrene innrettet mot næringsrettet forskning, det grønne skifte og muliggjørende teknologier som fikk økte bevilgninger i 2021. Også grunnbevilgningene til instituttsektoren ble styrket.

Tabell 2.3: FoU-inntekter fordelt på styrende organer i Forskningsrådet, 1000 kroner.

	Årets budsjett	Revidert budsjett	Årets budsjett	Endring årets
	2020	2020	2021	2020-21
Porteføljestyrene				
Humaniora og samfunnsvitenskap	288 626	288 626	298 258	9 632
Naturvitenskap og teknologi	408 036	426 636	416 929	8 893
Livsvitenskap	470 852	475 102	457 201	-13 651
Muliggjørende teknologier	741 383	843 850	841 269	99 886
Industri og tjenestenæringer	943 539	1 471 206	1 164 987	221 448
Landbasert mat, miljø og bioressurser	333 785	442 128	340 271	6 486
Petroleum	354 613	492 393	352 290	-2 323
Hav	535 701	667 998	539 449	3 748
Energi, transport og lavutslipp	778 700	943 700	906 475	127 775
Klima- og polarforskning	301 541	339 327	321 745	20 204
Global utvikling	218 558	224 567	179 600	-38 958
Helse	393 134	458 203	434 846	41 713
Demokrati, styring og fornyelse	136 297	172 444	151 400	15 103
Utdanning og kompetanse	223 778	245 778	223 406	-372
Velferd, kultur og samfunn	281 376	282 196	275 182	-6 194
Samisk forskning	14 100	14 100	13 500	-600
Bevilgningsutvalg	15 636	15 636	15 636	0
Styret				0
Senterordninger	586 650	586 650	586 650	0
Forskningsinfrastruktur	809 199	809 199	799 692	-9 507
Grunnbevilgninger og institusjonell støtte	1 548 903	1 853 903	1 646 100	97 197
Rettede internasjonale tiltak	350 825	363 875	326 050	-24 775
Rekruttering	242 097	246 097	236 214	-5 883
Annet	-171 754	-415 684	-570 996	-399 242
AdmDir	163 850	176 014	152 000	-11 850
Totalt	9 969 425	11 423 943	10 108 154	138 730

3 Departementene

3.1 Kunnskapsdepartementet

Departementets bevilgning er i 2021 på 4,96 mrd. kroner. Bevilgningen inkluderer en ettårig reduksjon på 10 mill. kroner. Samtidig har KD ført tilbake den ettårige reduksjonen fra saldert/årets budsjett i 2020 på 400 mill. kroner. Også reduksjonen på 11 mill. kroner som kom i revidert nasjonalbudsjett 2020 er tilbakeført. Den ettårige reduksjonen i 2021 skal ikke føre til redusert aktivitet, og midlene vil bli ført tilbake til posten i 2022.

Når det korrigeres for den ettårige reduksjonen i 2021 og budsjettekniske endringer som følge av endringer i oppgaver og ansvar i 2021, så innebærer bevilgningene samlet sett en budsjettøkning på 75,6 mill. kroner, eller 1,5 prosent, sammenlignet med årets budsjett 2020.

Tabell 3.1: Inntekter fra KD fordelt på kapittel og post. 1 000 kroner.

	2020		2021
	Årets budsjett	Rev.bud	Årets budsjett
Forskning om kunnskapssektoren			
KD Kap. 201.21	185 522	190 522	191 900
KD Kap. 226.21	9 000	9 000	9 000
KD Kap. 226.71	82 705	101 305	88 802
KD Kap. 226.63	6 250	6 450	
Kunnskapsgrunnlag for integrering			
KD Kap. 291.50	7 210	7 210	7 397
Langsiktig grunnleggende forskning			
KD Kap. 285.52	1 810 078	1 810 078	1 756 471
KD Kap. 287.57	218 120	218 120	223 756
KD Kap. 288.21	38 200	38 200	38 814
KD Kap. 285.54	791 409	791 409	784 695
Sektorovergripende forskning			
KD Kap. 285.53	1 381 681	1 480 681	1 858 591
Total sum	4 530 175	4 652 974	4 959 426

Departementets bevilgning for 2021 er fordelt iht. Prop. 1 S (2020-2021), tildelingsbrevet for 2021 og Forskningsrådets budsjettforslag for 2021.

Føringer fra departementet for vekst og reduksjon i 2021 (tall i mill. kroner i parentes):

- **Kap. 285.53**
  - Grunnleggende teknologiforskning med vekt på IKT (+62,5)
  - Kommersialisering av forskning (FORNY) (+20)
  - Helårseffekt av 22 nærings-ph.d. stillinger (NÆRINGSPHD) fra 2020 (+5,3)
  - Helårseffekt av fjorårets bevilgning til doktorgradsutdanning i IKT-sikkerhet og kryptologi (IKTPLUSS) (+4,3)
- **Kap. 285.52**
  - Avvikling av gaveforsterkningsordningen (-30)
  - Flytting av støtteordningen for åpne norskspråklige tidsskrift innenfor humaniora og samfunnsvitenskap fra Forskningsrådet til Unit (PUBL) (-5,2)
- **Øvrige kap. og poster**
  - Forskningsinfrastruktur, (-6,7)
    - Herav øremerket bevilgning til NSD (+1,5)
  - Grunnbevilgninger (+5,6)

- Herav 5 mill. kroner til Norsk senter for berekraftig klimatilpassing (Noradapt)
    - Avslutning av satsingen LÆREEFFEKT (-6,25)
- Øvrig: Vitensentre (+6,1), Kunnskapsgrunnlag for integrering (VAM) (+0,2), FINNUT (-2,1), Senter for forskning på spesialpedagogikk og inkludering (+3,0) og FORINNPOL (+0,5) Bevilgningen til grunnleggende teknologiforskning med vekt på IKT (62,5 mill. kroner) følger opp Forskningsrådets forslaget i Budsjettforslag 2021 som var 40 mill. kroner til Grunnleggende teknologiforskning og -kompetanse og 10 mill. kroner til Digital sikkerhet. Midlene foreslås derfor fordelt i samsvar med budsjettforslaget med 43 mill. kroner (inkl. 10 mill. kroner til digital sikkerhet) til IKTPLUSS og 6,5 mill. kroner til hhv NANO2021, BIOTEK2021 og SAMANSVAR.

Optimaliseringspotten PORT-TEKNOLOGIER avvikles. I 2021 er midlene fordelt på fire budsjettformål i tråd med tidligere vedtatt fordeling; IKTPLUSS (41 mill. kroner), NANO2021 (12 mill. kroner), BIOTEK2021 (8 mill. kroner) og SAMANSVAR (4 mill. kroner).

Over post 53 er det en frihetsgrad på 4,810 mill. kroner når det tas hensyn til øremerket vekst fra departementet. Denne er gitt til satsingen på makroøkonomiske utfordringer som er underfinansiert. Over post 52 må det kuttes 18,5 mill. kroner etter at det er tatt hensyn til at gaveforsterkningsordningen er avviklet og støtteordningen for åpne norskspråklige tidsskrift er ført ut av Forskningsrådet budsjett. Ved fordelingen av reduksjonen er det først tatt hensyn til endrede vedtatte planer og dernest er resten fordelt iht. Forskningsrådets budsjettforslag for 2021. Av tekniske grunner og for å synliggjøre at aktivitetsnivået skal opprettholdes, er midlene som skal forskyves skilt ut på et eget budsjettformål.

Bevilgningen fra KD vil etter dette fordele seg på budsjettformål som vist i etterfølgende tabeller.

Tabell 3.2: Bevilgningen fra KD fordelt på budsjettformål. 1 000 kroner.

	2020		2021
	Årets budsjett	Rev.bud	Årets budsjett
KD Kap. 285.52	1 810 078	1 810 078	1 756 471
CERN; Kjerne- og partikkelforskning	22 850	22 850	21 557
P-SAMISK; Program for samisk forskning	10 600	10 600	10 000
ROMFORSK; Program for romforskning	21 610	21 610	20 387
BEDREHELSE; Bedre helse og livskvalitet		11 800	
MARINFORSK; Marine ressurser og miljø		6 000	
HELSEVEL-H; Gode og effektive helse-, omsorgs- og velferdstjenester		5 850	
KLIMAFORSK; Stort program klima		5 600	
NANO2021; Nanoteknologi og nye materiale		21 500	
PETROMAKS2; Stort program petroleum		5 000	
FRIPRO; Fri prosjektstøtte	1 012 685	1 016 935	1 012 685
POS-ERC; Støtte til ERC søkere som oppnår god evaluering	4 850	4 850	4 850
PORT-FREMRAGENDE; Fagmiljøer av fremragende kvalitet	30 000	-30 000	30 000
ISP; Strategiske instituttprogrammer	30 514	30 514	30 514
IS-AUR; Samarb.progr. Norge Frankrike	800	800	800
IS-DAAD; Forskerutveksl. Norge-Tyskland	700	700	700
MSCA-TOPP-UT; Toppfinansiering av MSCA utgående kandidater	8 575	8 575	2 500
FLINSTUD; Forskerlinjen/Studentstipend	17 775	17 775	16 769
FORSKKOMM; Nasjonal kompetansebygging	3 050	3 050	2 877
GENINST; Gen. andre institusjoner	100	100	100
SARS; SARS International Center	19 500	19 500	19 500
SIMULA; SIMULA-senteret ()	78 180	78 180	78 180
SFF; Sentre for fremragende forskn	352 150	352 150	352 150

..forts fra forrige side:

	2020		2021
	Årets budsjett	Rev.bud	Årets budsjett
<i>KD Kap. 285.52 fortsetter</i>			
ESSURVEY; European Social Survey	7 200	7 200	7 200
FORREGION; Forskningsbasert innovasjon i regionene	3 000	3 000	2 830
FORSKSKOLE; Forskerskoler	33 000	33 000	31 132
EMBLNODE; Nord EMBLSenter i molekylærmed	13 000	13 000	13 000
INT-BILAT; BILAT-ordningen	1 470	1 470	1 387
INTPART; International Partnerships for Excellent Education and Res	9 000	9 000	8 491
JPIOCEANS-SEKR; JPIOCEANS sekretariat Brüssel	300	300	300
KONT; Kontingenter	33 933	33 933	32 012
MILUTARENA; Formidlings- og koordineringstiltak knyttet for miljø-	3 000	3 000	2 830
SSF; Svalbard Science Forum	7 000	7 000	7 000
TYSKFRANSKSAM; Tysk-norsk og fransk-norsk samarbeid		4 000	3 774
FORSKDAG; Forskningsdagene	4 850	4 850	4 575
KOMMUNIKASJON; Forskningskommunikasjon (forskning.no)	3 000	3 000	2 830
KONK-UOF; Unge forskere	850	850	802
NYSGJPER; Nysgjerrigper	4 500	4 500	4 245
PROFORSK; Skole og samfunn	2 500	2 500	2 358
PUBL; Publisering/prosjektinform	5 060	5 060	0
GENPLAN; Gen. planlegging/utredn./eval	3 270	3 270	3 085
STAB; Statistikk og kunnsk.grunnlag	18 976	18 976	18 976
UTRED; Utredning	125	125	125
DISPFON; Disposisjonsfond	6 305	2 305	0
KILDEN; Oppstart, lønn, randzone etc	5 800	5 800	5 950
GAVEFORST; Gaveforsterkningsordningen	30 000	30 000	0
KD Kap. 226.21	9 000	9 000	9 000
SAMKUL; Samfunnsutviklingens kulturell	4 000	4 000	4 000
FINNUT; Forskning og innovasjon i utdanningssektoren	5 000	5 000	5 000
KD Kap. 287.57	218 120	218 120	223 756
RBGRUNSAMF; Res.bas.grunnbev.samf.v.inst	218 120	218 120	223 756
KD Kap. 288.21	38 200	38 200	38 814
INTPART; International Partnerships for Excellent Education and Res	38 200	38 200	38 814
KD Kap. 226.71	82 705	101 305	88 802
VITEN; Vitensentre	82 705	101 305	88 802
KD Kap. 285.54	791 409	791 409	784 695
NSDBASIS; Norsk samf.vit.datatjen.basis	12 260	12 260	13 760
FORINFRA; Nasj.sats. forskn.infrastrukt	779 149	779 149	770 935
KD Kap. 226.63	6 250	6 450	0
LÆREEFFEKT; Lærertetthet og læringseffekt	6 250	6 450	0
KD Kap. 291.50	7 210	7 210	7 397
VAM; Velferd, arbeid og migrasjon	7 210	7 210	7 397
KD Kap. 201.21	185 522	190 522	191 900
FINNUT; Forskning og innovasjon i utdanningssektoren	173 522	178 522	179 400
FORINNPOL; Forskning for forsknings- og innovasjonspolitik	12 000	12 000	12 500

Tabell 3.3: Bevilgningen fra KD over post 53 fordelt på budsjettformål. 1 000 kroner.

	2020		2021
	Årets budsjett	Rev.bud	Årets budsjett
KD Kap. 285.53	1 381 681	1 480 681	1 858 591
<i>Programmer</i>			
BIA; Brukerstyrt innovasjonsarena		43 932	
BIONÆR; Bionæringsprogram	7 618	19 138	7 618
FORKOMMUNE; Forskning og innovasjon i kommunesektoren	24 056	24 056	24 056
TRANSPORT; Transport 2025	7 420	7 420	7 420
SAMKUL; Samfunnsutviklingens kulturell	45 591	45 591	45 591
BEDREHELSE; Bedre helse og livskvalitet	12 418	12 418	12 418
BEHANDLING; God og treffsikker diagnostikk, behandling og rehabil	21 855	21 855	21 855
DEMOS; Demokratisk og effektiv styring, planlegging og forvaltning	814	814	814
FINNUT; Forskning og innovasjon i utdanningssektoren	4 121	20 921	4 121
MARINFORSK; Marine ressurser og miljø	9 130	16 130	9 130
MILJØFORSK; Miljøforskning for en grønn samfunnsomstilling	14 351	14 351	14 351
POLARPROG; Polarforskningsprogram	64 439	64 439	64 439
SAMANSVAR; Ansvarlig innovasjon og bedriftenes samfunnsansvar	13 787	13 787	24 287
SAMRISK-2; Samfunnsikkerhet og risiko	24 249	30 199	24 249
SAMØKONOMI; Makroøkonomiske utfordringer		30 000	4 810
UTENRIKS; Internasjonale forhold - utenriks- og sikkerhetspolitikk og norske interesser		31 855	
VAM; Velferd, arbeid og migrasjon	3 068	3 068	3 068
BIOTEK2021; Bioteknologi for verdiskaping	76 297	76 297	90 797
ENERGIX; Stort program energi	22 680	22 680	22 680
HAVBRUK2; Stort program for havbruksforskning	14 517	24 065	14 517
HELSEVEL-H; Gode og effektive helse-, omsorgs- og velferdstjenester	24 064	24 064	24 064
HELSEVEL-V; Gode og effektive helse-, omsorgs- og velferdstjenester	8 021	8 021	8 021
IKTPLUSS; IKT og digital innovasjon	143 178	183 178	231 478
KLIMAFORSK; Stort program klima	51 618	56 768	51 618
NANO2021; Nanoteknologi og nye materiale	71 922	71 922	90 422
PETROMAKS2; Stort program petroleum	36 559	36 559	36 559
<i>Frittstående prosjekter</i>			
POS-ERC; Støtte til ERC søkere som oppnår god evaluering	4 823	4 823	4 823
BYNORD; Nordisk samarbeid om byforskning	10 000	10 000	
FORSTERK; Forsterkningsmidler	10 878	10 878	10 878
BALANSE; Kjønnbalanse i toppstillinger og forskningsledelse	15 636	15 636	15 636
NAERINGSPH; Nærings-phd	41 435	42 335	47 635
NANSEN; Arven etter Nansen	60 000	60 000	60 000
OFFPHD; Offentlig sektor-ph.d.	31 350	34 450	34 450
PORT-TEKNOLOGIER; Muliggjørende og industrielle teknologier	65 000		
PORTEFOLJE; Fri ramme til humaniora	55 000	-11 755	55 000
<i>Infrastruktur og inst. tiltak</i>			
STIM-EU; Strat.Institutsats.EU-prosj	272 939	272 939	272 939
STIPINST; Stipendiatstillinger i instituttsektoren	53 400	53 400	53 400
PROFESJON; Forskningskompetanse for utvalgte profesjonsutdannir	34 885	34 885	34 885
FMESAMFUNN; FME - samfunn	5 000	5 000	5 000
SFI; Sentre for forskn.drevet innov	234 500	234 500	234 500
<i>Nettverkstiltak</i>			
FORNY20; FORNY2020	50 425	70 425	70 425
FORREGION; Forskningsbasert innovasjon i regionene	2 893	2 893	2 893
COSTINF; COST Infrastruktur	370	370	370
EUNETTVERK; EU-nettverk	5 000	5 000	5 000
INT-BILAT; BILAT-ordningen	20 107	20 107	20 107
INTPART; International Partnerships for Excellent Education and Research		20 000	
KONT; Kontingenter	1 500	1 500	1 500
PES2020; Prosj.etabl.støtte H2020	100 520	100 520	100 520
TYSKFRANSKSAM; Tysk-norsk og fransk-norsk samarbeid	4 247	247	247
<i>Annet</i>			
FORSKYV-KD; Forskyvning KD	-400 000	-411 000	-10 000

3.2 Nærings- og fiskeridepartementet

Bevilgningen fra Nærings- og fiskeridepartementet er i 2021 på 2,067 mill. kroner. Fra og med 2021 er bevilgningen fordelt på to poster; Tilskudd til næringsrettet forskning (post 50) og Tilskudd til marin forskning (post 51). Dette er gjort for bedre å synliggjøre fiskeri- og sjømatministerens og næringsministerens respektive ansvarsområder. Departementets styring av Forskningsrådet eller rådets mulighet for porteføljestyling endres ikke som følge av endringene.

Bevilgningen over post 50 Næringsrettet forskning inkluderer en ettårig reduksjon på 170,6 mill. kroner, og bevilgningen over post 51 Marin forskning inkluderer en ettårig reduksjon på 55,7 mill. kroner. De ettårige reduksjonene skal ikke føre til redusert aktivitet, og Forskningsrådet skal fortsette å lyse ut midler på postene som om bevilgningen ikke var redusert. Forskningsrådet kan i 2021 legge opp til aktivitet med utgangspunkt i at disse midlene vil bli ført tilbake til posten i 2022.

Når det korrigeres for den ettårige reduksjonen fra næringsministeren så innebærer bevilgningen over post 50 en budsjettøkning på 192,6 mill. kroner (eller 11,8 prosent) sammenlignet med årets budsjett 2020. Tilsvarende innebærer bevilgningen fra fiskeri- og sjømatministerens en budsjettøkning over post 51 på 10,8 mill. kroner (eller 2,4 prosent). Samlet sett er budsjettøkningen på 203,4 mill. kroner. Av økningen skyldes 2,8 mill. kroner en rammeoverføring fra KD til NFD blant annet som følge av avslutningen av Prosess21. Føringerne i bevilgningen er imidlertid større enn økningen og gjør det nødvendig å kutte i flere budsjettformål.

Tabell 3.4: Inntekter fra NFD fordelt på kapittel og post. 1 000 kroner 1).

	2020		2021
	Årets budsjett	Rev.bud	Årets budsjett
NFD Kap. 920.50	1 637 853	2 370 853	1 659 831
NFD Kap. 920.51	450 547	504 547	405 680
NFD Kap. 900.21			2 000
Total sum	2 088 400	2 875 400	2 067 511

1) Bevilgningen fra fiskeri- og sjømatministeren ble i 2020 bevilget over post 50.

Føringer for vekst i Statsbudsjettet for 2021 (tall i mill. kroner i parentes):

Næringsrettet forskning:

- Basisbevilgning til de teknisk industrielle-instituttene (+50)
- Grønn plattform (+192)
- Halden prosjektet 2021-2023 (+21)
- Teknologirådet (+0,330) og NTVA (+0,050)

Marin forskning:

- Økt satsing på kunnskaps- og teknologioppbygging for å styrke konkurransekraften i marine næringer (+15)
- Videreføring av grunnfinansiering til de marine primærnæringsinstituttene med 113,5 mill. kroner.

Øremerket vekst fra Næringsministeren og Fiskeri- og sjømatministerens oversiger økningen i Statsbudsjettet og det var derfor nødvendig å kutte 70,8 mill. kroner i øvrige budsjettformål over post 50 og 4,2 mill. kroner over post 50.

NFDs budsjett for 2021 er fordelt iht. tildelingsbrevet av 18. desember 2020 og Forskningsrådets budsjettforslag for 2021. Av tekniske grunner og for å synliggjøre at aktivitetsnivået skal opprettholdes, er midlene som skal forskyves skilt ut på et eget budsjettformål.

Bevilgningen fra NFD vil etter dette fordele seg på budsjettformål som vist i etterfølgende tabell.

Tabell 3.5a: Bevilgningen fra *Næringsministeren* fordelt på budsjettformål 1 000 kroner.

	2020		2021
	Årets budsjett	Rev.bud	Årets budsjett
Forskningsprogrammer og internasjonalt forskningssamarbeid			
BIA; Brukerstyrt innovasjonsarena	592 628	842 628	619 538
BIOTEK2021; Bioteknologi for verdiskaping	44 069	44 069	37 459
DIV-INT; Annet internasjonalt samarbeid	2 213	2 213	
EUROSTARS; EUROSTARS	26 150	26 150	25 145
FORREGION; Forskningsbasert innovasjon i regionene	1 300	1 300	1 300
GRØNNPLATTFORM; Grønn plattform		192 000	192 000
HAVBRUK2; Stort program for havbruksforskning	3 363	3 363	
INT-BILAT; BILAT-ordningen	3 629	3 629	2 130
INTPART; International Partnerships for Excellent Education ar	9 000	9 000	7 650
KONT; Kontingenter			1 770
MAROFF-2; Maritim virksomhet og offsh-2	173 927	267 927	167 241
NAERINGSPPH; Nærings-phd	41 562	41 562	35 328
NANO2021; Nanoteknologi og nye materiale	62 200	89 200	52 870
PES2020; Prosj.etabl.støtte H2020	10 373	10 373	8 299
PETROMAKS2; Stort program petroleum		3 600	
PORT-HAVTEK; Portefølje for havteknologi	16 600		15 958
PORT-OMSTILLING; Omstilling i bredden av norsk næringsliv m	43 000		
Institutter og annen infrastruktur			
EU-STRA; Strålevern	1 000	1 000	1 000
GENINST; Gen. andre institusjoner	1 450	1 450	1 500
IFEHANUK; Halden-prosjektet og andre nuk			21 000
RBGRUNTEKN; Res.bas.grunnbev.tekn-ind.inst	407 427	633 039	457 427
TEKNRÅD; Teknologirådet	10 320	10 320	10 650
Kommersialisering og nettverkstiltak			
FORNY20; FORNY2020	185 343	185 343	169 867
Andre tiltak			
DIV-AKT; Diverse aktiviteter	311	311	311
STAB; Statistikk og kunnsk.grunnlag	1 988	1 988	1 988
Forskning			
FORSKYV-DEPT; Forskyvning alle departementer			-170 600
Sum	1 637 853	2 370 465	1 659 831

Tabell 3.5b: Bevilgningen fra *Fisk- og sjømatministeren* fordelt på budsjettformål 1 000 kroner.

	2020		2021
	Årets budsjett	Rev.bud	Årets budsjett
Forskningsprogrammer og internasjonalt forskningssamarbeid			
BIOTEK2021; Bioteknologi for verdiskaping	21 411	21 411	23 286
HAVBRUK2; Stort program for havbruksforskning	169 438	189 438	176 938
MARINFORSK; Marine ressurser og miljø	107 261	107 261	112 886
MAROFF-2; Maritim virksomhet og offsh-2	7 373	7 373	3 840
Institutter og annen infrastruktur			
EU-STRA; Strålevern	1 000	1 000	1 000
RBGRUNPRIM; Res.bas.grunnbev.prim.nær.inst	113 540	147 928	113 540
SIPHINIFES; SIP ved HI	27 535	27 535	27 535
Andre tiltak			
DIV-AKT; Diverse aktiviteter	413	413	413
GENPLAN; Gen. planlegging/utredn./eval	2 134	2 134	1 500
STAB; Statistikk og kunnsk.grunnlag	442	442	442
Forskning			
FORSKYV-DEPT; Forskyvning alle departementer			-55 700
Sum	450 547	504 935	405 680

3.3 Olje- og energidepartementet

Departementets bevilgning i 2021 er på 913,0 mill. kroner. Bevilgningen inkluderer en ettårig reduksjon på 51,5 mill. kroner. Reduksjonen er i sin helhet lagt til *Energisektoren* og *ENERGIX*. Reduksjonen skal ikke føre til redusert aktivitet under programmet, og Forskningsrådet skal fortsette å lyse ut midler på posten som om bevilgningen ikke var redusert. Forskningsrådet kan i 2021 legge opp til aktivitet med utgangspunkt i at disse midlene vil bli ført tilbake til programmet i 2022. Når det korrigeres for den ettårige reduksjonen så innebærer forslaget en økning på om lag 124,6 mill. kroner (eller 14,8 %) sammenlignet med årets budsjett 2020. Budsjettveksten skyldes i all hovedsak bevilgningen på 100 mill. kroner til infrastruktur og markedsutvikling for hydrogen.

Tabell 3.6: Inntekter fra OED fordelt på kapittel og post. 1 000 kroner.

	2020		2021
	Årets budsjett	Rev.bud	Årets budsjett
OED Kap. 1800.21			400
OED Kap. 1830.50	760 000	1 025 000	730 670
OED Kap. 1830.51			100 000
OED Kap. 1840.50	80 000	80 000	82 000
Total sum	840 000	1 105 000	913 070

OEDs midler for 2021 er fordelt i.h.t. Prop. 1 S (2020-2021) og tildelingsbrev av 21. desember 2020.

- Hydrogen + 100,0 mill. kroner
- ENERGIX + 6,7 mill. kroner
- MARINFORSK (SEAPOP) + 0,5 mill. kroner
- FME + 15,0 mill. kroner
- CLIMIT + 2,0 mill. kroner
- Utredningsprosjekt Energi + 0,4 mill. kroner

Av tekniske grunner og for å synliggjøre at aktivitetsnivået skal opprettholdes, er midlene som skal forskyves skilt ut på et eget budsjettformål.

Tabell 3.7: Bevilgning fra OED fordelt på budsjettformål. 1 000 kroner.

	2020		2021
	Årets budsjett	Rev.bud	Årets budsjett
OED Kap. 1830.50			
<i>Energisektoren</i>	458 500	593 500	428 670
ENERGIX; Stort program energi	275 000	395 000	281 670
FMESAMFUNN; FME - samfunn	20 000	20 000	20 000
FMETEK; FME - teknologi	157 000	172 000	172 000
PES2020; Prosj.etabl.støtte H2020	6 500	6 500	6 500
FORSKYV-DEPT; Forskyvning alle departementer			-51 500
<i>Petroleumssektoren</i>	301 500	431 500	302 000
PETROMAKS2; Stort program petroleum	195 000	245 000	195 000
PETROSENTR; Forskningscentre for petroleum	30 000	30 000	30 000
DEMO2000; Prosj.ret tekn.utv. petro.virk	70 000	150 000	70 000
MARINFORSK; Marine ressurser og miljø	2 500	2 500	3 000
FRINATEK; Fri prosj.st. mat.,naturv.,tek	1 000	1 000	1 000
KONT; Kontingenter (DIV-INT)	3 000	3 000	3 000
OED Kap. 1800.21			
ENERGIX; Stort program energi			400
OED Kap. 1840.50			
CLIMIT; Forskning, utvikling og demo av CO2-håndtering	80 000	80 000	82 000
OED Kap. 1830.51			
ENERGIX; Stort program energi			100 000
Sum	840 000	1 105 000	913 070

3.4 Landbruks- og matdepartementet

Departementets bevilgning i 2021 over kap. 1137.50 og 1137.51 er på 421,8 mill. kroner. Dette representerer et kutt på 13,5 mill. kroner til FoU-satsinger og en økning på 3,7 mill. kroner til basisbevilgningene sammenlignet med årets budsjett 2020, når det tas hensyn til at 2 mill. kroner er rammeoverført fra KLD (NIBIO) til LMD. Bevilgningen over Jordbruksavtalen (kap. 1150.77) er et estimat og videreført på om lag samme nivå som årets budsjett 2020.

LMDs midler for 2021 er fordelt i.h.t. Prop. 1 S (2020-2021), tildelingsbrevet fra departementet og Forskningsrådets budsjettforslag for 2021.

Tabell 3.8: Inntekter fra LMD fordelt på kapittel og post. 1 000 kroner.

	2020		2021
	Årets budsjett	Rev.bud	Årets budsjett
LMD Kap. 1137.50	241 761	237 761	228 235
LMD Kap. 1137.51	187 815	202 815	193 568
LMD Kap. 1150.77	53 000	61 934	55 907
Total sum	482 576	502 510	477 710

Landbruks- og matdepartementet sine prioriteringer vil i all hovedsak dekkes opp av de tre delporteføljene "mat og bioressurser" gjennom budsjettformålet BIONÆR, "naturmangfold og miljø" gjennom budsjettformålet MILJØFORSK og "energi og lavutslipp" gjennom budsjettformålet

ENERGIX. Budsjettmidlene som ble gitt i forbindelse med realiseringen av bioøkonomien (under BIOTEK2021) er trukket inn da dette nå ivaretas gjennom felles handlingsplan.

Tabell 3.9: Bevilgning fra LMD fordelt på budsjettformål. 1 000 kroner.

	2020		2021
	Årets budsjett	Rev.bud	Årets budsjett
LMD Kap. 1137.50			
BIONÆR; Bionæringsprogram	208 476	194 831	201 059
JPIFACCE; Agriculture, Food Security and Climate Change		9 645	
MILJØFORSK; Miljøforskning for en grønn samfunnsoms	4 900	4 900	4 818
SAMANSVAR; Ansvarlig innovasjon og bedriftenes sam	850	850	707
BIOTEK2021; Bioteknologi for verdiskaping	5 000	5 000	0
ENERGIX; Energi	11 955	11 955	11 755
EU-STRÅ; Strålevern	2 000	2 000	2 000
INFRA; Infrastrukturtiltak	1 680	1 680	1 725
FORREGION; Forskningsbasert innovasjon i regionene	2 000	2 000	1 789
INT-BILAT; BILAT-ordningen	1 900	1 900	1 699
PES2020; Prosj.etabl.støtte H2020	3 000	3 000	2 683
LMD Kap. 1137.51			
RBGRUNPRIM; Res.bas.grunnbev.prim.nær.inst	180 636	195 636	186 195
INFRA; Infrastrukturtiltak	7 179	7 179	7 373
LMD Kap. 1150.77			
MILJØFORSK; Miljøforskning for en grønn samfunnsoms	2 000	4 472	5 907
FFL-JA; Forskningsmidlene for jordbruk og matindustri	51 000	57 462	50 000
Sum	482 576	502 510	477 710

3.5 Klima- og miljødepartementet

Departementets bevilgning i 2021 er på 607,3 mill. kroner. Dette er en økning på 59,3 mill. kroner, eller 10,8 prosent, sammenlignet med årets budsjett 2020 når det tas hensyn til rammeoverføringer fra/ til SD og LMD. Se avsnittet under.

Basisbevilgningene til miljøforskningsinstituttene er samlet sett økt med 15,4 mill. kroner når det tas hensyn til at det er rammeoverført 2,0 mill. kroner til LMD (NIBIO) og 6,2 mill. kroner fra SD (TØI).

Tabell 3.10: Inntekter fra KLD fordelt på kapittel og post. 1 000 kroner.

	2020		2021
	Årets budsjett	Rev.bud	Årets budsjett
KLD Kap. 1410.50	200 961	230 961	220 552
KLD Kap. 1410.51	334 753	449 753	379 503
KLD Kap. 1410.21	1 029	1 029	0
KLD Kap. 1410.53	7 083	7 083	7 267
Total sum	543 826	688 826	607 322

Departementet bevilger 35,2 mill. kroner til økt forskning og innovasjon for grønn omstilling. Forskningen kan knyttes til arealbruk, bærekraftige byer, hav og betingelser og samfunnstilpasninger for at lavutslippsteknologi utvikles og tas i bruk. Midlene, sammen med en generell vekst på 5,5 mill. kroner, er fordelt mellom Forskningsrådets satsinger på Konkurransedyktig lavutslippsteknologi, Havforskningstiåret, Arealkonflikter – konsekvenser for klima, natur og samfunn og Bærekraftige byer og byregioner i tråd med Forskningsrådets budsjettforslag for 2021.

Departementet har videre bedt Forskningsrådet om å sette av 127 mill. kroner i 2021 til satsinger med fokus på omstilling til lavutslippssamfunnet, teknologiutvikling i det grønne skiftet og vellykket klimatilpasning. Det er derfor lagt inn en økning til relevante budsjettformål i 2021.

Tabell 3.11: Bevilgning fra KLD fordelt på budsjettformål. 1 000 kroner.

	2020		2021
	Årets budsjett	Rev.bud	Årets budsjett
KLD Kap. 1410.51			
BIONÆR; Bionæringsprogram	22 667	37 667	23 067
MILJØFORSK; Miljøforskning for en grønn samfunnsomst	62 898	77 898	71 576
ENERGIX; Stort program energi	92 245	107 245	102 195
KLIMAFORSK; Stort program klima	103 157	118 157	111 835
MARINFORSK; Marine ressurser og miljø	31 592	31 592	35 939
TRANSPORT; Transport 2025		15 000	
ROMFORSK; Program for romforskning	1 500	1 500	1 500
BEDREHELSE; Bedre helse og livskvalitet	3 800	3 800	3 800
BYFORSK; Forskning og innovasjon for framtidens byer			7 321
POLARPROG; Polarforskningsprogram	4 744	4 744	9 091
SIRKULÆRØKONOMI; Sirkulær økonomi		40 000	0
EU-STRA; Strålevern	1 000	1 000	2 029
JPICULTURE; Cultural heritage and global change	4 075	4 075	4 075
JPIKLIMA; Connecting climate knowledge for Europe	500	500	500
JPIWATER; Water challenges for a changing world	4 075	4 075	4 075
MILUTARENA; Formidlings- og koordineringstiltak knytt	2 500	2 500	2 500
KLD Kap. 1410.53			
KONT; Kontingenter	7 083	7 083	7 267
KLD Kap. 1410.50			
RBGRUNMILJ; Res.bas.grunnbev.miljøinst	197 561	227 561	217 152
INT-BILAT; BILAT-ordningen	450	450	450
PES2020; Prosj.etabl.støtte H2020	2 950	2 950	2 950
KLD Kap. 1410.21			
EU-STRA; Strålevern	1 029	1 029	0
Sum	543 826	688 826	607 322

3.6 Helse- og omsorgsdepartementet

Departementets bevilgning i 2021 er på 130,9 mill. kroner. Bevilgningen inkluderer en ettårig reduksjon på 236 mill. kroner, hvorav 151,7 mill. kroner er et nytt ettårig kutt i 2021 og 84,3 mill. kroner er gjentatt fra 2020. Reduksjonen skal ikke føre til redusert aktivitet, og Forskningsrådet skal fortsette å lyse ut midler på posten som om bevilgningen ikke var redusert. Forskningsrådet kan i 2021 legge opp til aktivitet med utgangspunkt i at disse midlene vil bli ført tilbake til posten i 2022. Når det korrigeres for de ettårige kuttene, så innebærer dette en økning i budsjettnivået på om lag 28,6 mill. kroner, eller 8,5 prosent, sammenlignet med årets budsjett 2020.

Tabell 3.12: Inntekter fra HOD fordelt på kapittel og post. 1 000 kroner.

	2020		2021
	Årets budsjett	Rev.bud	Årets budsjett
HOD Kap. 732.21	524	524	524
HOD Kap. 780.50	252 167	297 167	129 067
Sum	252 691	297 691	129 591

Departementet har videre bevilget en vekst på 10 mill. kroner til kvinners helse og kjønns- perspektivet og 20 mill. kroner til helhetlig virkemiddelkjede for helseinnovasjon (Pilot Helse) sammenlignet med årets budsjett 2020. Øremerket vekst overstiger veksten i budsjettet og det var derfor nødvendig å kutte 1,4 mill. kroner i øvrige budsjettformål. Beløpet er fordelt iht.

Forskningsrådets budsjettforslag for 2021. Av tekniske grunner og for å synliggjøre at aktivitetsnivået skal opprettholdes, er midlene som skal forskyves skilt ut på et eget budsjettformål. Bevilgningen fra HOD fordeler seg etter dette på budsjettformål som vist i etterfølgende tabell.

Tabell 3.13: Bevilgningen fra HOD fordelt på budsjettformål. 1 000 kroner.

	2020		2021
	Årets budsjett	Rev.bud	Årets budsjett
Forebygging og folkehelse			
BEDREHELSE Bedre helse og livskvalitet	69 130	69 130	69 130
GLOBVAC Global helse- og vaksin.forskn	10 000	10 000	10 000
Helse- og omsorgstjenester			
HELSEVEL-H Gode og effektive helse-, omsorgs- og	120 050	120 050	120 050
Rettede internasjonaliseringstiltak			
EU-STRA Strålevern	2 000	2 000	2 000
JPIAMR JPI Antimikrobiell resistens	6 343	6 343	5 755
JPND EU Joint Programme - Neurodege	8 765	8 765	7 953
Tverrgående			
HELSEINNOVASJON Helseinnovasjon		40 000	20 000
HO21MONITOR HelseOmsorg21-monitor	3 153	3 153	3 153
KVINNEHELSE Kvinners helse og kjønnsperspektive	10 471	15 471	20 471
Behandling, diagnostikk og rehabilitering			
BEHANDLING God og treffsikker diagnostikk, beha	86 555	86 555	86 555
FKB Forskningsssentre for klinisk behandling	20 000	20 000	20 000
Forskning			
STAB Statistikk og kunnsk.grunnlag	524	524	524
FORSKYV-DEPT; Forskyvning alle departementer	-84 300	-84 300	-236 000
Sum	252 691	297 691	129 591

3.7 Utenriksdepartementet

Antatt budsjett fra Utenriksdepartementet er på vel 104 mill. kroner. Bevilgningen inkluderer en ettårig reduksjon på 132,5 mill. kroner over bistandsbudsjettet. Reduksjonen er foretatt for å tilpasse bistandsbudsjettet til reduserte rammer i 2021, samt for å redusere avsetningene i Forskningsrådet. Siden reduksjonen tas i avsetningene skal de ikke føre til redusert aktivitet i budsjettåret. Bevilgningen på posten planlegges tilbakeført til 2020-nivå i påfølgende budsjettår, og Forskningsrådet skal utlyse midler som opprinnelig planlagt

Bevilgningene fra UD er i varierende grad spesifisert i Prop. 1 S (2020-2021) og tildelingsbrev ventes først senere. Årets budsjett 2021 er derfor basert på tidligere inngåtte avtaler om finansiering fra UD

og Norad og tildelingsbrevet i 2020. Den ettårige reduksjonen på 132,5 mill. kroner ligger på kap. 161.71 og hele posten er derfor budsjettet med kroner 0. Av tekniske grunner og for å synliggjøre at aktivitetsnivået skal opprettholdes, er midlene som skal forskyves skilt ut på et eget budsjettformål.

Tabell 3.14: Inntekter fra UD fordelt på kapittel og post. 1 000 kroner.

	2020		2021
	Årets budsjett	Rev.bud	Årets budsjett
Utenriks (02)	46 608	46 108	30 700
UD Kap. 118.70	25 000	25 000	9 000
UD Kap.118.74	21 608	21 108	21 700
Bistand (03)	225 950	193 654	64 104
UD Kap. 163.71	24 250	2 604	2 604
UD Kap.159.71		4 000	4 000
UD Kap.160.70	40 000	40 000	40 000
UD Kap.161.71	146 700	129 550	0
UD Kap.161.72	15 000	10 000	10 000
UD Kap.150.70		7 500	7 500
Forskning	2 000	2 000	2 000
UD - Utenriksdept.	2 000	2 000	2 000
Sum	274 558	241 762	96 804

Bevilgningen fra UD vil etter dette fordele seg på budsjettformål som vist i etterfølgende tabell.

Tabell 3.15: Bevilgningen fra UD fordelt på budsjettformål. 1 000 kroner.

	2020		2021
	Årets budsjett	Rev.bud	Årets budsjett
Utenriks (02)			
<i>UD Kap. 118.70</i>			
UTENRIKS; Internasjonale forhold - utenriks- og s	25 000	25 000	9 000
<i>UD Kap.118.74</i>			
UTENRIKS; Internasjonale forhold - utenriks- og s	21 608	21 108	21 700
Bistand (03)			
<i>UD Kap. 163.71</i>			
NORGLOBAL2; Norge - global partner	20 000	0	
SANOCEAN; South Africa - Norway co-operation	4 250	2 604	2 604
<i>UD Kap.159.71</i>			
UTENRIKS; Internasjonale forhold - utenriks- og s	0	4 000	4 000
<i>UD Kap.160.70</i>			
GLOBVAC; Global helse- og vaksin.forskn	40 000	40 000	40 000
<i>UD Kap.161.71</i>			
INDNOR; India-programmet	25 000	18 050	18 050
KINA; Kina-programmet	19 000	19 000	19 000
NORGLOBAL2; Norge - global partner	56 200	46 000	48 350
UTENRIKS; Internasjonale forhold - utenriks- og s	20 000	20 000	20 000
RBGRUNSAMF; Res.bas.grunnbev.samf.v.inst	18 500	18 500	19 100
SIS-UTENRIKS; Støtte til utenrikspolitiske institut	8 000	8 000	8 000
FORSKYV			-132 500
<i>UD Kap.161.72</i>			
NORGLOBAL2; Norge - global partner	15 000	10 000	10 000
<i>UD Kap.150.70</i>			
NORGLOBAL2; Norge - global partner		7 500	7500
Annet			
<i>UD - Utenriksdept.</i>			
EU-STRA; Strålevern	2 000	2 000	2 000
Sum	274 558	241 762	96 804

3.8 Samferdselsdepartementet

Departementets bevilgning i 2021 er på 102,5 mill. kroner. Budsjettet er basert på Prop. 1 S (2020-2021) og tildelingsbrev av 22. desember 2020. Samlet sett er bevilgningen redusert med 6,0 mill. kroner (eller -5,6 prosent) sett i forhold til årets budsjett 2020 når det tas hensyn til at 6,2 mill. kroner er rammeoverført til KLD (TØI).

Tabell 3.16: Inntekter fra SD fordelt på kapittel og post. 1 000 kroner.

	2020		2021
	Årets budsjett	Rev.bud	Årets budsjett
SD Kap. 1301.50 - Forskningsrådet	114 700	114 700	102 455

Bevilgningen fra SD fordeler seg på budsjettformål som vist i etterfølgende tabell.

Tabell 3.17: Bevilgningen fra SD fordelt på budsjettformål. 1 000 kroner.

	2020		2021
	Årets budsjett	Rev.bud	Årets budsjett
TRANSPORT; Transport 2025	76 800	76 800	77 600
SAMRISK-2; Samfunnssikkerhet og risiko	1 100	1 100	1 100
ENERGIX; Stort program energi	30 600	30 600	23 755
RBGRUNMILJ; Res.bas.grunnbev.miljøinst	6 200	6 200	
Sum	114 700	114 700	102 455

3.9 Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Departementets bevilgning i 2021 er på 287,4 mill. kroner. Samlet sett inkluderer bevilgningen en ettårig reduksjon på 39,2 mill. kroner. Den ettårige reduksjonen skal ikke føre til redusert aktivitet, og Forskningsrådet skal fortsette å lyse ut midler på posten som om bevilgningen ikke var redusert. Forskningsrådet kan i 2021 legge opp til aktivitet med utgangspunkt i at disse midlene vil bli ført tilbake til posten i 2022. Når det korrigeres for den ettårige reduksjonen så innebærer bevilgningen et budsjettkutt på 20,7 mill. kroner (eller -6,0 %) sammenlignet med årets budsjett 2020.

Tabell 3.18: Inntekter fra KMD fordelt på kapittel og post. 1 000 kroner

	2020		2021	2021
	Årets budsjett	Rev.bud	Årets budsjett	Rev.bud
KMD Kap. 500.50	61 932	61 932	44 624	41 053
KMD Kap. 553.74	79 800	79 800	79 200	79 150
KMD Kap. 541.50	205 617	205 617	167 189	167 189
Total sum	347 349	347 349	291 013	287 392

Budsjettet for 2021 er fordelt iht. Prop. 1 S (2020-2021), tildelingsbrevet fra KMD og Forskningsrådets budsjettforslag for 2021. Bevilgningene over kap 500.50 er øremerket de enkelte budsjettformålene. Den ettårige reduksjonen ble i Prop. 1 S foreslått fordelt på DEMOS (9,2 mill. kroner), VAM (4,0 mill. kroner) og FORKOMMUNE (2,0 mill. kroner). Av tekniske grunner og for å synliggjøre at aktivitetsnivået skal opprettholdes, er midlene som skal forskyves skilt ut på et eget budsjettformål. Ser man bort i fra den ettårige reduksjonen så er posten redusert med 5,7 mill. kroner. KMD planlegger å trekke seg ut av VAM og lyse ut et senter for forskning om bosted og velferd.

Bevilgningene over kap. 553.74 er øremerket FORREGION.

Over kap. 541.50 er det en reduksjon på 14,4 mill. kroner, hvorav 13,2 mill. kroner er knyttet til inndekning av kontingent til norsk deltakelse i Horisont Europa og til deltakelse i Digital Europe Programme. Posten omfatter også en ettårig reduksjon på 24 mill. kroner.

Bevilgningen fordeler seg etter dette på budsjettformålene som vist i etterfølgende tabell.

Tabell 3.19: Bevilgningen fra KMD fordelt på budsjettformål. 1 000 kroner.

	2020		2021
	Årets budsjett	Rev.bud	Rev.bud
KMD Kap. 500.50	61 932	61 932	41 053
FORKOMMUNE; Forskning og innovasjon i kommuner	5 132	5 132	5 100
P-SAMISK; Program for samisk forskning	3 500	3 500	3 500
SAMKUL; Samfunnsutviklingens kulturell	2 950	2 950	2 950
DEMOS; Demokratisk og effektiv styring, planlegging	40 000	40 000	37 903
VAM; Velferd, arbeid og migrasjon	7 550	7 550	0
JPIURBAN; Urban Europe	2 800	2 800	2 800
FORKYV			-11 200
KMD Kap. 553.74	79 800	79 800	79 150
FORREGION; Forskningsbasert innovasjon i regioner	79 800	79 800	79 150
KMD Kap. 541.50	205 617	205 617	167 189
SAMRISK-2; Samfunnssikkerhet og risiko	1 071	1 071	1 065
IKTPLUSS; IKT og digital innovasjon	159 846	159 846	145 691
SIMULA; SIMULA-senteret ()	44 700	44 700	44 433
FORSKYV			-24 000
SUM	347 349	347 349	287 392

3.10 Arbeids- og sosialdepartementet

Departementets bevilgning i 2021 er på 117,8 mill. kroner. Bevilgningen inkluderer en ettårig reduksjon på 41,8 mill. kroner. Den ettårige reduksjonen skal ikke føre til redusert aktivitet, og Forskningsrådet skal fortsette å lyse ut midler på posten som om bevilgningen ikke var redusert. Forskningsrådet kan i 2021 legge opp til aktivitet med utgangspunkt i at disse midlene vil bli ført tilbake til posten i 2022. Når det korrigeres for den ettårige reduksjonen så innebærer bevilgningen et budsjettkutt på 11,6 mill. kroner (eller -6,8 %) sammenlignet med årets budsjett 2020.

Tabell 3.20: Inntekter fra ASD fordelt på kapittel og post. 1 000 kroner.

	2020		2021
	Årets budsjett	Rev.bud	Årets budsjett
ASD Kap. 601.50	171 205	171 205	117 829

Bevilgningen er fordelt iht. departementets tildelingsbrev for 2021 og Forskningsrådets budsjettforslag for 2021. Av tekniske grunner og for å synliggjøre at aktivitetsnivået skal opprettholdes, er midlene som skal forskyves skilt ut på et eget budsjettformål. Etter dette fordeler bevilgningen seg på budsjettformål som vist i etterfølgende tabell.

Tabell 3.21: Bevilgningen fra ASD fordelt på budsjettformål. 1 000 kroner.

	2020		2021
	Årets budsjett	Rev.bud	Rev.bud
Programmer			
VAM; Velferd, arbeid og migrasjon	115 432	117 771	106 687
HELSEVEL-V; Gode og effektive helse-, omsorgs- og	32 719	31 200	30 912
PETROMAKS2; Stort program petroleum	23 054	22 234	22 029
FORSKYV			-41 800
Total sum	171 205	171 205	117 829

3.11 Justisdepartementet

Departementets bevilgning i 2021 er på 55,4 mill. kroner. Bevilgningen er redusert med 3,1 mill. kroner, eller 5,3 prosent, sammenlignet med årets budsjett 2020. Nedgangen skyldes i hovedsak at departementets bidrag til BRANNSIKKERHET var i sitt siste år i 2020, samt en generell reduksjon over kap. 400.50 på 0,8 mill. kroner.

Tabell 3.22: Inntekter fra JD fordelt på kapittel og post. 1 000 kroner.

	2020		2021
	Årets budsjett	Rev.bud	Årets budsjett
JD Kap. 400.50	56 193	56 193	55 413
JD Kap. 400.23	2 300	2 300	
Total sum	58 493	58 493	55 413

Bevilgningen fra JD er fordelt i henhold til departementets tildelingsbrev for 2021 og Forskningsrådets budsjettforslag for 2021.

Tabell 3.23: Bevilgningen fra JD fordelt på budsjettformål. 1 000 kroner.

	2020		2021
	Årets budsjett	Rev.bud	Årets budsjett
JD Kap. 400.50			
NORGLOBAL2; Norge - global partner	2 500	2 500	2 477
SAMRISK-2; Samfunnssikkerhet og risiko	27 250	27 250	27 004
UTENRIKS; Internasjonale forhold - utenriks- og sik	3 500	3 500	3 469
VAM; Velferd, arbeid og migrasjon	3 000	3 000	2 700
IKTPLUSS; IKT og digital innovasjon	19 943	19 943	19 763
	56 193	56 193	55 413
JD Kap. 400.23			
BRANNSIKKERHET; Forsknings- og innovasjonssent	2 300	2 300	
Total sum	58 493	58 493	55 413

3.12 Barne- og familiedepartementet

Departementets bevilgning i 2021 er på 29,5 mill. kroner. Bevilgningen er økt med 2,6 mill. kroner (eller 8,8 prosent) sett i forhold til Årets budsjett 2020. 0,9 mill. kroner av økningen skyldes tilbakeføring av midler fra virksomhetsbudsjettet over KDs kap. 285.55 som følge av at arbeidet med

strategien *BarnUnge21* er avsluttet. Kap. 846, post 50 er økt med 0,45 mill. kroner når det tas hensyn til 4 mill. kroner over kap 842.21 er overført denne posten.

Tabell 3.24: Inntekter fra BFD fordelt på kapittel og post. 1 000 kroner.

	2020		2021
	Årets budsjett	Rev.bud	Årets budsjett
BFD Kap. 800.21			1 000
BFD Kap. 842.21	4 000	4 000	
BFD Kap. 846.50	8 073	8 073	12 519
BFD Kap. 854.50	17 411	17 411	18 573
Sum	29 484	29 484	32 092

Bevilgningen er fordelt iht. tildelingsbrevet fra departementet. En mill. kroner over kap. 800, post 21 skal gå til en kunnskapsoppsummering på forbrukerområdet. Budsjettet er lagt til VAM. De 9 mill. kronene av tildelingen som skal gå til forskning på effekter av forebyggende arbeid og ulike tjenesters arbeid og tiltak rettet mot barn, unge og familier budsjettet på VAM (4 mill. kroner) og HELSEVEL-V (5 mill. kroner).

Bevilgningen fra BFD vil etter dette fordele seg på budsjettformål som vist i etterfølgende tabell.

Tabell 3.25: Bevilgningen fra BFD fordelt på programmer og aktiviteter. 1 000 kroner.

	2020		2021
	Årets budsjett	Rev.bud	Årets budsjett
BLD Kap. 800.21			
VAM; Velferd, arbeid og migrasjon			1 000
BLD Kap. 846.50			
VAM; Velferd, arbeid og migrasjon	3 023	3 023	7 511
HELSEVEL-V; Gode og effektive helse-, omsorgs- og	5 000	5 000	5 008
VIRK-SAH; Refusjoner til virksomhetsbudsjettet SA	50	50	
BLD Kap. 854.50			
VAM; Velferd, arbeid og migrasjon	9 483	9 483	9 486
HELSEVEL-V; Gode og effektive helse-, omsorgs- og	7 878	7 878	9 087
VIRK-SAH; Refusjoner til virksomhetsbudsjettet SA	50	50	
BFD Kap. 842.21			
VAM; Velferd, arbeid og migrasjon	4 000	4 000	
Total sum	29 484	29 484	32 092

3.13 Finansdepartementet

Departementets bevilgning i 2021 er på 37,7 mill. kroner. Samlet sett innebærer budsjettet en økning på 15,4 mill. kroner eller nær 70 prosent.

Tabell 3.26: Inntekter fra FIN fordelt på kapittel og post. 1 000 kroner.

	2020		2021
	Årets budsjett	Rev.bud	Årets budsjett
FIN Kap. 1600.21	9 200	9 200	24 200
FIN Kap. 1600.70	13 100	13 100	13 500
Sum	22 300	22 300	37 700

Bevilgningen er fordelt iht. tildelingsbrevet fra departementet. Budsjettet inkluderer 15 mill. kroner til en ny satsing som over tre til fire år blant annet ser nærmere på den økonomiske håndteringen av krisen som følge av virusutbruddet og sammenligning med tidligere kriser.

Bevilgningen fra FIN fordeler seg å budsjettformål som vist i etterfølgende tabeller.

Tabell 3.27: Bevilgningen fra FIN fordelt på budsjettformål. 1 000 kroner.

	2020		2021
	Årets budsjett	Rev.bud	Årets budsjett
FIN Kap. 1600.21			
SAMØKONOMI; Makroøkonomiske utfordringer			15 000
SKATT; Skatteøkonomi	9 200	9 200	9 200
FIN Kap. 1600.70			
FINANSMARK; Finansmarkedet	13 100	13 100	13 500
Total sum	22 300	22 300	37 700

3.14 Kulturdepartementet

Departementets bevilgning i 2021 er på 23,0 mill. kroner. I tillegg kommer bevilgningen til "tiltak mot spilleproblemer". Bevilgningen er totalt sett økt med 0,5 mill. kroner (eller 2,3 prosent) sett i forhold til årets budsjett 2020.

Tabell 3.28: Inntekter fra KUD fordelt på kapittel og post. 1 000 kroner.

	2020		2021
	Årets budsjett	Rev.bud	Årets budsjett
KUD - Kulturdepartementet	3 000	3 895	2 727
KUD Kap. 335.73	8 296	8 296	8 485
KUD Kap. 325.52	14 155	14 155	14 480
Sum	25 451	26 346	25 692

Bevilgningen er fordelt på budsjettformål iht. tildelingsbrevet fra departementet.

Bevilgningen fra KUD fordeler seg på budsjettformål som vist i etterfølgende tabell.

Tabell 3.29: Bevilgningen fra KUD fordelt på budsjettformål. 1 000 kroner.

	2020		2021
	Årets budsjett	Rev.bud	Rev.bud
KUD Kap. 335.73			
KULMEDIA; Kultur- og mediesektoren	8 296	8 296	8 485
KUD Kap. 325.52			
KULMEDIA; Kultur- og mediesektoren	8 955	8 955	9 180
SAMKUL; Samfunnsutviklingens kulturell	5 200	5 200	5 300
KUD - Kulturdepartementet			
LIKEST; Likestilling og kjønn i forsk		1 700	
BEDREHELSE; Bedre helse og livskvalitet	3 000	2 195	2 727
Total sum	25 451	26 346	25 692

3.15 Forsvarsdepartementet

Departementets bevilgning i 2021 er på 1,5 mill. kroner og går til videreføring av to forskningsprogrammer.

Tabell 3.30: Inntekter fra FD fordelt på kapittel og post. 1 000 kroner.

	2020		2021
	Årets budsjett	Rev.bud	Årets budsjett
FD Kap. 1760.45	1 000	1 000	1 000
FD Kap.1700.73	500	500	500
Sum	1 500	1 500	1 500

Bevilgningen fra FD er fordelt iht. tildelingsbrevet og fordeler seg på budsjettformål som vist i etterfølgende tabell.

Tabell 3.31: Bevilgningen fra FD fordelt på budsjettformål. 1 000 kroner.

	2020		2021
	Årets budsjett	Rev.bud	Årets budsjett
SAMRISK-2; Samfunnssikkerhet og risiko	1 000	1 000	1 000
UTENRIKS; Internasjonale forhold - utenriks- og sikker	500	500	500
Total sum	1 500	1 500	1 500

4 Budsjettformål 2021

Nedenfor gis det en omtale av Forskningsrådets budsjettformål. Omtalen innledes med navn og periode (dato for tidsavgrensede eller "løpende"). Omtalen gir også informasjon om målene med satsingen. Dette vil normalt være en beskrivelse av hvilke tematiske og faglige mål satsingen omfatter, men kan også være mål knyttet til hva en ønsker å oppnå med de virkemidler som benyttes. Samlet finansiering fordelt på departement fremkommer av tabellen helt til slutt i dokumentet, og dermed ikke under omtalen av det enkelte budsjettformål.

4.1 Porteføljestyre

4.1.1 Humaniora og samfunnsvitenskap

Humaniora og samfunnsvitenskap (FRIHUMSAM) er en del av Forskningsrådets målrettede innsats for *banebrytende forskning* (FRIPRO). De øvrige budsjettformålene i FRIPRO er *Livsvitenskap* (FRIMEDBIO) og *Naturvitenskap og teknologi* (FRINATEK). FRIPRO, herunder FRIHUMSAM, skal bidra til å styrke vår nasjonale kunnskapsberedskap ved å støtte banebrytende forskning. FRIPRO skal fremme vitenskapelig kvalitet i internasjonal forskningsfront, dristig og nyskapende forskning og karriere for unge forskertalenter. I tillegg skal FRIPRO bidra til økt mobilitet for forskere tidlig i deres karriere. Det er en åpen, nasjonal konkurransearena som favner alle fag og tema. Følgende investeringsmål er satt for FRIHUMSAM for 2021: Forskerprosjekt for fornyelse, Forskerprosjekt for unge talenter, Treårig Forskerprosjekt med internasjonal mobilitet og Stort, tverrfaglig Forskerprosjekt (Fellesløft IV) innenfor fagområdene humaniora og samfunnsvitenskap. I tillegg kan det bevilges midler til utenlandsstipend for stipendiater og prosjektledere for Forskerprosjekt for unge talenter som er finansiert av FRIHUMSAM.

Institusjonsforankret strategisk prosjekt – humaniora (ISPHUM) er midler som benyttes til oppfølging av fagevalueringer innenfor humaniora. Det finnes tilsvarende budsjettformål for samfunnsvitenskap (ISPSAM). Det humanistiske fagområdet ble evaluert i sin helhet i 2017 (HUMEVAL), og ISPHUM-midler benyttes i perioden 2018-2022 til å finansiere oppfølgingstiltak basert på funn i evalueringen. Investeringsmål for 2021 er 7,75 mill. kroner til å støtte forskergrupper og forskerskoler innenfor humaniora.

Institusjonsforankret strategisk prosjekt – samfunnsvitenskap (ISPSAM) er midler som benyttes til oppfølging av evalueringer innenfor fagområdet. Det finnes tilsvarende budsjettformål for humaniora (ISPHUM). Samfunnsvitenskapelig forskning i Norge ble evaluert i sin helhet i 2018 (SAMEVAL), og ISPSAM-midler skal benyttes i perioden 2020-2024 til å finansiere oppfølgingstiltak basert på funn i evalueringen. Investeringsmål for 2021 er 8,774 mill. kroner til tiltak som fastsettes av Porteføljestyret for humaniora og samfunnsvitenskap.

4.1.2 Naturvitenskap og teknologi

Naturvitenskap og teknologi (FRINATEK) er en del av Forskningsrådets målrettede innsats for *banebrytende forskning* (FRIPRO). De øvrige budsjettformålene i FRIPRO er *Humaniora og samfunnsvitenskap* (FRIHUMSAM) og *Livsvitenskap* (FRIMEDBIO). FRIPRO, herunder FRINATEK, skal bidra til å styrke vår nasjonale kunnskapsberedskap ved å støtte banebrytende forskning. FRIPRO skal fremme vitenskapelig kvalitet i internasjonal forskningsfront, dristig og nyskapende forskning og karriere for unge forskertalenter. I tillegg skal FRIPRO bidra til økt mobilitet for forskere tidlig i deres karriere. Det er en åpen, nasjonal konkurransearena som favner alle fag og tema. Følgende

investeringsmål er satt for FRINATEK for 2021: Forskerprosjekt for fornyelse, Forskerprosjekt for unge talenter, Treårig Forskerprosjekt med internasjonal mobilitet og Stort, tverrfaglig Forskerprosjekt (Fellesløft IV) innenfor fagområdene naturvitenskap og teknologi. I tillegg kan det bevilges midler til utenlandsstipend for stipendiater og prosjektledere for Forskerprosjekt for unge talenter finansiert av FRINATEK.

Budsjettformålet ROMFORSKNING tar sikte på å beskrive og forstå fenomener i verdensrommet og gjennom jordobservasjoner fra satellitt forstå hvordan fysiske, kjemiske og geologiske prosesser endrer vår egen planet. Norge bruker betydelige summer på deltakelse i romorganisasjoner og romrelevante forskningsinfrastrukturer som European Space Agency (ESA), *European Incoherent SCATter (EISCAT)* og *Nordic Optical Telescope (NOT)*. ROMFORSKNING skal bidra til å maksimere den forskningsmessige utnyttelsen av slike investeringer for norske forskere. Målet er å støtte og videreutvikle forskningsfelt der Norge og norske forskere har satset målbevisst og bygget opp høy kompetanse på et internasjonalt nivå. ROMFORSKNING skal videre bidra til utviklingen av en ny generasjon romforskere.

Tilskuddsordning for de regionale vitensentrene (VITEN). Forskningsrådet fikk i 2003 i oppdrag fra KD å utvikle regionale vitensentre i Norge. Gjennomføringen av oppdraget fra KD ble organisert som et program, og omfatter nå 12 institusjoner fordelt over hele landet (Oslo, Bergen, Trondheim, Ålesund, Mo i Rana, Tromsø, Gjøvik, Porsgrunn, Sarpsborg, Jæren, Arendal og Ås). Et vitensenter er et populærvitenskapelig opplevelses- og læringscenter innenfor matematikk, naturvitenskap og teknologi der de besøkende lærer ved å eksperimentere selv. De regionale vitensentrene skal være et tilbud for skoleverket og allmennheten i sin region. Videre skal de samarbeide med ulike lokale formidlere innenfor sin region, som vitenskaps- og naturhistoriske museer, Newtonrom og andre formidlere av realfaglig kompetanse. De skal fungere som ressursentre for andre tiltak og institusjoner innenfor interaktiv formidling. Sammen skal de regionale vitensentre utgjøre et helhetlig nasjonalt tilbud. I 2021 går tilskuddsordningen inn i en ny periode, og en utviklingsplan for perioden 2021-2024 ferdigstilles i 2020. Høsten 2018 fastsatte Kunnskapsdepartementet nye retningslinjer for ordningen. Endringene inkluderer en prosess for å ta sentre inn og ut av ordningen og vil føre til en mer forutsigbar prosess for nye sentre som vil søke om tilskudd. Det statlige tilskuddet gis over statsbudsjettet kapittel 226 post 71. Størrelsen på bevilgningen, og hvilke vitensentre som inngår i ordningen, fastsettes av Stortinget i årlige budsjettvedtak. Endringer i hvilke sentre som inngår i ordningen, samt fordeling av midler mellom sentrene vedtas av en egen styringsgruppe med bevilgningsfullmakt.

Institusjonsforankrede strategiske prosjekter i naturvitenskap og teknologi (ISPIMATEK) er et kvalitetsfremmende virkemiddel for å følge opp fagevalueringer innenfor disse fagområdene. Budsjett for 2021 er på 13,135 mill. kroner til løpende prosjekter for oppfølging av fagevalueringer innenfor naturvitenskap og teknologi (IKT, matematikk, geofag og teknologiske fag).

4.1.3 Livsvitenskap

Livsvitenskap (FRIMEDBIO) er en del av Forskningsrådets målrettede innsats for *banebrytende forskning* (FRIPRO). De øvrige budsjettformålene i FRIPRO er *Humaniora og samfunnsvitenskap* (FRIHUMSAM) og *Naturvitenskap og teknologi* (FRINATEK). FRIPRO, herunder FRIMEDBIO, skal bidra til å styrke vår nasjonale kunnskapsberedskap ved å støtte banebrytende forskning. FRIPRO skal fremme vitenskapelig kvalitet i internasjonal forskningsfront, dristig og nyskapende forskning og karriere for unge forskertalenter. I tillegg skal FRIPRO bidra til økt mobilitet for forskere tidlig i deres karriere. Det er en åpen, nasjonal konkurransearena som favner alle fag og tema. Følgende investeringsmål er satt for FRIMEDBIO for 2021: Forskerprosjekt for fornyelse, Forskerprosjekt for

unge forskertalenter, 3-årig Forskerprosjekt med internasjonal mobilitet og Stort, tverrfaglig Forskerprosjekt (Fellesløft IV) innenfor fagområdet livsvitenskap. I tillegg kan det bevilges midler til utenlandsstipend for stipendiater og prosjektledere for Forskerprosjekt for unge talenter som er finansiert av FRIMEDBIO.

Institusjonsforankrede strategiske prosjekter i biologi og biomedisin (ISPBIOMED) er et kvalitetsfremmende virkemiddel for å følge opp fagevalueringer innenfor biologi, medisin og helsefag. Oppfølgingstiltak er en nasjonal forskerskole i bioinformatikk, igangsatt i 2015, med bevilgning 3 mill. kroner per år i 8 år. Øvrige tiltak er ikke planlagt, og gjenværende budsjett i ISPBIOMED dekker kun forskerskolen. Forskerskolen er en samfinansiering med ISPNATEK og finansieres av KD.

Sars International Center for Marine Molecular Biology (SARS) (2013-2022) ved Universitetet i Bergen har vitenskapelig fokus på komplekse marine organismer og økosystemer, der en ny modellorganisme i overgangen mellom virvelløse dyr og virveldyr har gitt banebrytende vitenskapelige resultater og ny forståelse innenfor utvikling av genomet. Senteret har i dag åtte forskergrupper som utfører forskning på flere felt og er tilknyttet europeisk infrastruktursatsing. En avtale om partnerskap med EMBL, Europas fremste forskningsinstitusjon innenfor biovitenskap, ble inngått i 2003. Partnerskapet er sentralt for å opprettholde en høy internasjonal kvalitetsprofil og rekruttering. Sarscenterets nasjonale betydning som sentralt kompetansemiljø innenfor utviklingsbiologi og som vårt viktigste grunnforskningsmiljø innenfor marin molekylær biologi understrekes. En tilfredsstillende midtveisevaluering i 2017 ga grunnlag for videreføring av midler ut 2022.

Norsk senter for molekylærmedisin (NCMM) (2015-2024) utgjør den norske noden i et nordisk EMBL partnerskap innenfor molekylærmedisin og har tett kontakt både med sine søstersentre i Finland, Sverige og Danmark samt med EMBL i Heidelberg, Tyskland. NCMM har fokus på molekylære sykdomsmekanismer og translasjonsforskning. Senteret vil ha tett kobling til kliniske miljøer, der et av hovedsatsningsområdene er innenfor presisjonsmedisin.

4.1.4 Muliggjørende teknologier

Midlene i *Ansvarlig innovasjon og bedriftenes samfunnsansvar (SAMANSVAR) (2015–2024)* har som mål å bidra til å møte globale samfunnsutfordringer gjennom ansvarlig teknologiutvikling og et samfunnsansvarlig næringsliv. Prioritert område er forskerutdanning innenfor CSR-forskning (Corporate Social Responsibility) og innenfor forskning om ansvarlig innovasjon. Midlene skal også bidra til å utvikle Forskningsrådet som en samfunnsansvarlig aktør og fremme gode, fremtidsrettede og samfunnsansvarlige interaksjoner mellom forskning, teknologi, næringsliv og samfunn.

Midlene i *Bioteknologi for verdiskaping (BIOTEK2021) (løpende)* har som mål å fremme utvikling og anvendelse av bioteknologi som bidrar til innovasjon knyttet til å løse store samfunnsutfordringer på en ansvarlig måte. Det er planlagt med følgende investeringsmål for 2021: 120 mill. kroner til bioteknologisk forskning i møte med samfunnsutfordringer, 30 mill. kroner til utvikling av nye løsninger for framtidens matsystemer, 28 mill. kroner til kommersialiseringsprosjekter som kan gi verdiskaping og næringsutvikling fra norsk bioteknologisk forskning, og 20 mill. kroner til internasjonalt samarbeid. BIOTEK2021-midlene fordeles i all hovedsak som fagekspertforankrede bevilgninger. Viderefordeling av midler til internasjonale fellesutlysninger og av øremerkede midler til MABIT, et næringsrettet FoU-program innenfor marin bioteknologi i Nord-Norge, er formålsforankrede bevilgninger.

Midlene i *IKT og digital innovasjon (IKTPLUSS) (løpende)* har som mål å bygge robuste fagmiljøer på prioriterte områder, få frem en betydelig andel dristige prosjekter og koble porteføljen mot nasjonale behov for IKT-forskning og innovasjon på utvalgte samfunnsområder. Den ønskede effekten er å få redusert gapet mellom behov og tilgjengelig IKT-kompetanse for å styrke omstillings-

kapasiteten i næringslivet, i offentlig sektor og i samfunnet ellers. Det er planlagt med følgende investeringsmål for 2021: 100 mill. kroner til å bygge fagkompetanse og volum innenfor kunstig intelligens, robotikk og autonomi med tilhørende systemer, 90 mill. kroner til å utvikle ny kunnskap for å finne løsninger på digitale sikkerhetsutfordringer, 60 mill. kroner til innovasjonsprosjekter i næringsliv og offentlig sektor og 10 mill. kroner til kommersialiseringsprosjekter.

Midlene i *Nanoteknologi og avanserte materialer (NANO2021) (løpende)* har som hovedmål at basert på nanoteknologi, mikroteknologi og avanserte materialer skal det utvikles fremragende kunnskap, bærekraftige løsninger og innovasjoner som møter samfunnets behov på en ansvarlig måte. Budsjettformålet er i utgangspunktet temanøytralt, men en viss prioritering vil likevel bli gitt til områder som medisin og helse, bioøkonomi, miljøvennlig energi og lavutslipp, bærekraft, miljø og klima. Det er planlagt med følgende investeringsmål for 2021: 79 mill. kroner til kvalitets- og kapasitetsbygging i FoU-institusjonene, 50 mill. kroner til innovasjonsprosjekter i næringslivet, 14 mill. kroner til internasjonalt samarbeid og 5 mill. kroner til kommersialiseringsprosjekter.

Simula Research Laboratory AS har som formål å drive grunnleggende, langsiktig forskning på utvalgte områder innenfor programvare- og kommunikasjonsteknologi, og kombinerer dette med utdanning av forskere og innovasjons- og kommersialiseringsvirksomhet. Forskingen er særlig rettet inn mot IKT-områdene programvare og vitenskapelig databehandling, kommunikasjonssystemer, maskinlæring og IKT-sikkerhet. Simula er organisert som et aksjeselskap med KD som eier.

4.1.5 Industri og tjenestenæringer

FORNY bidrar til teknologisk risikoredusering og økt kommersiell anvendelse av resultater fra offentlig finansierte forskningsprosjekter. *FORNY* kompenserer for manglende tilgjengelig privat kapital i en tidlig fase. På dette tidspunktet er nytten og gevinstpotensialet ofte ikke tilstrekkelig dokumentert og den teknologiske og økonomiske risikoen for stor til at private eller offentlige aktører vil kunne ta ansvaret for videre utvikling. Forventede langsiktige samfunnsøkonomiske gevinster er økt verdiskaping, bærekraft, konkurransekraft i tillegg til økt evne til å løse store samfunnsutfordringer. *FORNY* benytter i hovedsak søknadstypen kommersialisering med hovedvariantene kvalifisering og verifisering. I tillegg invester *FORNY* i lokale prosjektmidler overfor Teknologioverføringskontorer (TTO) samt strukturforbedring, kompetanseheving og nettverksbygging. *FORNY* administrerer også satsingen studententreprenørskap (STUD-ENT), som har som formål å mobilisere til entreprenørskap blant studenter, styrke innovasjons- og entreprenørskapskulturen i universitets- og høyskolesektoren og øke antallet kunnskapsintensive arbeidsplasser i Norge.

BIA skal avlaste risikoen som næringslivet tar ved å satse på forskningsbasert innovasjon for bærekraftig omstilling og verdiskaping. Dette gjøres i et tett samspill med de andre næringsrettede porteføljene for å sikre et tilbud til bredden av norsk næringsliv. Det er behov for et betydelig taktskifte i forsknings- og innovasjonsinnsatsen i norsk næringsliv. Den norske økonomien må diversifiseres, og nye næringsmuligheter må videreutvikles. Midlene vil i hovedsak gå til innovasjonsprosjekter initiert av næringslivet selv, men det legges også til rette for målrettede satsinger for å møte en samfunns- eller næringsutfordring eller for oppbygging av ny næringslivs-relevant kompetanse i norske FoU-institusjoner der det avdekkes behov. EUROSTARS er et felles initiativ fra EUREKA og EU-kommisjonen og videreføres i Horisont Europa. EUROSTARS skal styrke FoU-utførende små og mellomstore bedrifter som ønsker å løse sine forsknings- og innovasjonsutfordringer gjennom et forpliktende samarbeid med tilsvarende bedrifter i Europa. Den er en integrert del av *BIA* og er budsjettformålet hovedvirkemiddel for internasjonalisering.

Grønn plattform er både en modell for samarbeid, og et budsjettformål. Grønn plattform er et nytt konsept for samarbeid mellom de statlige virkemiddelaktørene i Norge for målrettet og koordinert innsats med et overordnet mål om å realisere overgangen til lavutslippssamfunnet og et bærekraftig samfunn innenfor planetens tåleevne. Grønn plattform ble lansert i regjeringens tredje tiltakspakke med økonomiske tiltak som følge av koronapandemien i mai 2020. I forbindelse med lanseringen bevilget regjeringen en milliard kroner fordelt over tre år til grønn omstilling i næringslivet. Forskningsrådet, Innovasjon Norge og Siva vil forvalte midlene i samarbeid og ved hjelp av ulike søknadstyper og virkemidler bidra til at brukergrensesnittet oppleves som enkelt. Arbeidet er under utvikling.

Forskningsbasert innovasjon i regionene (FORREGION) skal mobilisere bedrifter til økt bruk av forskning i sitt innovasjonsarbeid, styrke forsknings- og utdanningsinstitusjoner som samarbeidspartnere for næringslivet og styrke sammenhengen mellom regional og nasjonal innsats for forskningsbasert innovasjon. Det er hver regions unike muligheter og utfordringer som ligger til grunn for særskilt innsats gjennom programmet. FORREGIONs prosjektportefølje består av både mobiliseringsprosjekter og kapasitetsløftprosjekter.

4.1.6 Landbasert mat, miljø og bioressurser

Bærekraftig verdiskaping i mat- og biobaserte næringer (BIONÆR) har som mål å bidra til økt kunnskap om betydningen av fornybare, landbaserte bioressurser for bærekraftig landbruk og matproduksjon. Reduserte klimagassutslipp og tilpasning til klima i endring innenfor jordbruk og skogbruk står sentralt. Men bærekraft handler ikke bare om klima og miljø, det handler like mye om sosiale og økonomiske forhold. Forskning og innovasjon på bærekraftige matsystemer og bioøkonomiens betydning for kunnskap om sammenhenger mellom matproduksjon og klima, biodiversitet, forbruker og folkehelse er viktig for dette budsjettformålet. Forskning og innovasjon for økt verdiskaping i norske, biobaserte næringer står sentralt og satsingen har vekt på anvendt forskning. Følgende investeringsmål er satt for 2021; 75 mill. kroner til framtidens bærekraftige matsystemer, 70 mill. kroner til økt verdiskaping i næringslivet innenfor grønn omstilling. 60 mill. kroner til grunnleggende forskning innenfor jord-dyre- og plantehelse. Følgende utlysninger er planlagt i samarbeid med andre budsjettformål: 10 mill. kroner til arealer under press. 15 mill. kroner til bioøkonomi innovasjon i offentlig sektor, 60 mill. kroner til internasjonale utlysninger nordisk, JPI-er, og ERA-net.

Miljøforskning for en grønn samfunnsomstilling (MILJØFORSK) (løpende) har som mål å styrke kunnskapsgrunnlaget for en bærekraftig samfunnsutvikling og en grønn omstilling av samfunnet. MILJØFORSK er Forskningsrådets hovedsatsing på miljøforskning og dekker landbasert miljø, ferskvann og luft. Satsingen skal bidra med økt kunnskap om sentrale miljøutfordringer, og gi forvaltning, næringsliv og samfunnet for øvrig et bedre grunnlag for å treffe beslutninger. Følgende investeringsmål er satt for 2021 - i samarbeid med andre budsjettformål: 50 mill. kroner til arealer under press, 10 mill. kroner til Sirkulær økonomi og 10 mill. kroner til framtidens bærekraftige matsystemer. Videre er det satt av 1,5 mill. kroner til Koordinering- og støttetiltak. 13 mill. kroner er satt av til internasjonalt samarbeid i JPI-er og ERA-net. Dette er hjemlet i planer investeringsplan for PS BIOMIL vedtatt 2020.

Sirkulær økonomi (SIRKULÆRØKONOMI) (løpende) har som mål å bidra til omstilling til et lavutslippssamfunn, grønt skifte, bærekraftig utvikling og tilrettelegge for sirkulære verdikjeder i bredden av privat og offentlig sektor. SIRKULÆRØKONOMI skal bidra med økt kunnskap om hvordan ressurser kan forvaltes innenfor planetens tåleevne. Budsjettformålet er nyopprettet i 2020.

Følgende investeringsmål er satt for 2021 - i samarbeid med andre budsjettformål: 100 mill. kroner til sirkulær økonomi.

JPI Cultural heritage and global change (JPICULTURE) har som mål å utvikle forskningsbasert kunnskap for en bærekraftig bruk og forvaltning av vår uerstattelige kulturarv, som møter de globale utfordringer og bidra til utviklingen av samfunnet i et langsiktig perspektiv. Følgende investeringsmål er satt for 2021; Pågående utlysning "Cultural Heritage, Identities & Perspectives: Responding to Changing Societies", med 0,75 mill. euro fra Norge, bevilgninger i første kvartal 2021. En nettverksutlysning er under planlegging i 2021.

4.1.7 Petroleum

Stort program for petroleumsforskning (PETROMAKS 2) har som målsetting å få frem kunnskap og teknologi som gir optimal utnyttelse av de norske petroleumsressursene og som gjør norsk sokkel konkurransedyktig på kostnad, klimagassutslipp og miljø sammenlignet med andre petroleumsprovinser. Programmet er avgrenset til olje- og gassvirksomhet og alle prosjekter i porteføljen skal ha kobling til problemstillinger tilknyttet petroleumsvirksomheten i åpne områder på norsk kontinentalsokkel og/eller sikkerhet på landanleggene i Norge. Den samlede aktiviteten skal dekke strategisk grunnforskning, kunnskap- og kompetansebygging, forskerrekruttering, anvendt forskning og teknologiutvikling. Programmet dekker alle fem tematiske prioriteringer i porteføljeplanen for petroleum; (1) Reduksjon av klimagasser, energieffektivisering og miljø, (2) Undergrunnsforståelse, (3) Boring, komplettering og intervensjon og permanent avstengning av brønner (P&A), (4) Produksjon, prosessering og transport og (5) Storulykker og arbeidsmiljø. Programmet har viktige strukturelle prioriteringer rettet mot forskerrekruttering, næringslivsinvolvering og brukermedvirkning, samt internasjonalt samarbeid. Programmet benytter seg av et bredt spekter av søknadstyper.

Forskningssentrene for petroleum (PETROSENTER) skal ved konsentrert, fokusert og langsiktig forskningsinnsats på høyt internasjonalt nivå løse utpekte utfordringer for utnyttelse av petroleumsressursene på norsk sokkel. Næringsrettet forskerutdanning og langsiktig kompetansebygging er sentralt for sentrene, som er etablert for en periode på inntil åtte år (5 + 3). Prioriteringene for de tre løpende sentrene har framkommet gjennom nasjonale utrednings- og strategiprosesser, deriblant OG21, og beskrevet i tre utlysninger. PETROSENTER har bare benyttet seg av fagekspertforankrede bevilgninger. De tre løpende senterne er Research Centre for Arctic Petroleum Exploration (ARCEX), National IOR Centre og Research Centre for a low-emission petroleum industry on the Norwegian continental shelf (Lowemission).

DEMO 2000 skal fremme langsiktig konkurransedyktighet i oljenæringen og fortsatt lønnsom og bærekraftig utvinning av ressursene på norsk sokkel. DEMO 2000 har som formål å demonstrere og kvalifisere ny teknologi og nye systemer i nært samarbeid mellom leverandørindustrien, oljeselskaper og forskningsinstitutter. Demonstrasjon og kvalifisering skal gjøres under realistiske betingelser offshore eller ved relevante anlegg på land. Programmet dekker fire av de tematiske prioriteringer i porteføljeplanen for petroleum; (1) Reduksjon av klimagasser, energieffektivisering og miljø, (2) Undergrunnsforståelse, (3) Boring, komplettering og intervensjon og permanent avstengning av brønner (P&A), (4) Produksjon, prosessering og transport. DEMO 2000 finansierer i all hovedsak eksperimentell utvikling og bidrar normalt med mellom 25-45 prosent av prosjektets samlede kostnader. Det forutsettes at søkerbedriften selv og deltagende samarbeidspartnere/sluttbrukere dekker resterende finansiering. Investeringsmålene for 2021 er vedtatt i investeringsplanen.

4.1.8 Hav

HAVBRUK har som hovedmål å levere kunnskap og løsninger for sosialt, økonomisk og miljømessig bærekraftig vekst og utvikling i norsk havbruksnæring, og sikre og videreutvikle Norges ledende posisjon innenfor havbruksforskning. Budsjettformålet er delt i fem forskningsområder med egne mål; 1) Samfunnsperspektiver, forvaltning og marked, 2) Fiskehelse og fiskevelferd, 3) Produksjonsbiologi, ernæring, avl og genetikk og 4) Produksjons- og foredlingsteknologi. I tillegg vil porteføljestyret kunne definere satsingsområder med avgrenset varighet. *HAVBRUK* vil fortsatt legge vekt på grunnleggende forskning innenfor sentrale områder, fokusere på forskerrekuttering, og samtidig sikre næringsrelevans og være en åpen arena for innovasjonsprosjekter i havbruksnæringen. *HAVBRUK* åpner samtidig for å utnytte nye muligheter. Det vil bl.a. øke forskningen for å utvikle produksjon av marine arter lavere i næringskjeden, nye bærekraftige fôrråvarer, og for trygg og sunn sjømat. *HAVBRUK* vil også lede an i finansiering av ny teknologi som f.eks. muliggjør lukket landbasert og "havbruk til havs". Bruk av eksperimentelle utlysninger for å finansiere nye ideer med høy risiko, er også aktuelt. Internasjonalt samarbeid er viktig og vil prioriteres der det styrker kvaliteten i prosjektene og forskningen.

MARINFORSK skal øke kunnskapen om marine økosystemer og konsekvensene av menneskeskapte påvirkninger og styrke grunnlaget for gode og effektive forvaltningsprosesser og bærekraftig verdiskaping basert på marine ressurser. *MARINFORSK* er Forskningsrådets viktigste tematiske satsing på marin forskning. Gjennom forskningsfinansiering skal budsjettformålet bidra til ny kunnskap og innovasjoner innenfor de tematiske prioriterte områdene; 1) Marine økosystemer skal bidra til økt forståelse av økosystemenes struktur og funksjon, samt naturlig variasjon og endring, 2) Forurensning og annen økosystempåvirkning skal bidra til økt kunnskap om forekomst og effekter av forurensning og andre menneskeskapte faktorer på det marine miljøet, 3) Bærekraftig høsting og verdiskaping fokuserer på å videreutvikle kunnskapsgrunnlaget for økosystembasert og bærekraftig fiskeriforvaltning, og gjelder hele verdikjeden fra høsting av marine ressurser via foredling til marked og 4) Forvaltning og samfunnsperspektiver skal bidra til økt kunnskap om hvilke faktorer som bidrar til en kunnskaps- og økosystembasert forvaltning av marine ressurser og økosystemer som støtter oppnåelse av FNS bærekraftsmål. Budsjettformålet er sentralt i oppfølgingen av Forskningsrådets strategi for bærekraft og Forskningsrådets nordområdesatsing. Budsjettformålet vil også være viktig i Forskningsrådets bidrag til Havforskningstiåret for bærekraftig utvikling.

Maritim virksomhet og offshore operasjoner (MAROFF) skal støtte forskning og utvikling som bidrar til økt verdiskaping i den maritime næringen. Innenfor bærekraftige rammer er målet økt konkurransevne, styrket omstillingsevne og å forbedre samspillet og kunnskapsoverføringen mellom FoU-miljø og næringen. Maritim næring defineres her som rederinæringen, verftsindustrien, tjenesteleverandører og utstyrsleverandører til alle typer skip og fartøy for utnyttelse av havrommet, inkludert fartøy og maritim teknologi knyttet til andre havnæringer (herunder havbruk, fiskeri, offshore olje- og gassutvinning og offshore fornybar energi). Målgruppen til budsjettformålet inkluderer også forskningsmiljø på teknologiske og samfunnsvitenskapelige tema av betydning for norsk maritim næring. Gjennom forskningsfinansiering skal budsjettformålet bidra til ny kompetanse og innovasjoner innenfor de tematiske prioriterte områdene: 1) Muligheter i havnæringene, 2) Autonome og fjernstyrte fartøy, 3) Digitalisering av maritim næring, 4) Klima- og miljøvennlig maritim virksomhet, 5) Sikkerhet til havs og 6) Nordområdene.

Havteknologi (PORT-HAVTEK) er en *tverrgående satsing på havteknologi* (som angitt i tildelingsbrevet). Den tverrgående satsingen støtter prosjekter under de fem budsjettformålene *MAROFF*, *HAVBRUK2*, *ENERGIX*, *MARINFORSK* og *PETROMAKS2*. Det er en årlig bevilgning på 17 mill. kroner fra

NFD. Disse midlene er lyst ut, som en del av IPN-utlysningen. I tillegg til relevansvurderingen fra de fem budsjettformålene det blir gjort en egen relevansvurdering opp mot formålet med NFDs bevilgning til havteknologi. Prosjektene finansieres med ca. 50% prosent, den resterende finansieringen dekkes av det aktuelle budsjettformål. Beslutningen om anvendelse av midlene er fra 2020 lagt i sin helhet til porteføljestyret for Hav.

JPIOCEANS-SEKR Forskningsrådet har i flere år driftet sekretariatet for JPI Oceans, og finansiert det over FoU budsjettet. Fra og med 2018 er ikke lenger Norge ansvarlig for driften av sekretariatet, og Forskningsrådets kostnader relatert til JPI Oceans sekretariatet håndteres over Forskningsrådets virksomhetsbudsjett. Det er satt av midler fra KD som dekning av kontingent for videre drift av sekretariatet i FoU budsjettet.

4.1.9 Energi, transport og lavutslipp

Forskningssentre for miljøvennlig energi (FME) arbeider med forskning som er rettet mot fornybar energi, energieffektivisering, CO₂-håndtering og samfunnsvitenskap. Forskingen skjer i et tett samarbeid mellom forskningsmiljøer, næringsliv og forvaltning. Sentrene gir brukerpartnerne mulighet for langsiktighet, kontinuitet og risikoavlastning i satsingen på forskning. For forskningsmiljøene gir sentrene mulighet for langsiktig kompetanseoppbygging gjennom forskning på et høyt internasjonalt nivå i nært samarbeid med brukere av forskningsresultatene. FME-enes mål er; 1) økt innovasjon og verdiskaping både hos næringsliv og forvaltning som deltar i sentrene og i det norske samfunnet for øvrig, 2) bidra til å redusere klimagassutslipp nasjonalt og internasjonalt, mer effektiv bruk av energi og større produksjon av fornybar energi, 3) å fremme utvikling av forskningsmiljøer som ligger i den internasjonale forskningsfronten og som inngår i sterke nasjonale og internasjonale nettverk og 4) å synliggjøre resultatene fra forskningen og bidra til en kunnskapsbasert debatt om miljøvennlig energi. I 2021 finansierer Forskningsrådet 9 teknologiske og 2 samfunnsvitenskapelige sentre, etter at det ble vedtatt et nytt teknologisk FME på vindenergi i 2020.

Stort program for energi (ENERGIX) støtter en langsiktig og bærekraftig utvikling av energisystemet, bidrar til omstilling til lavutslippssamfunnet og fremmer et konkurransedyktig norsk næringsliv. Programmet har tre tematiske mål; bærekraftig utnyttelse og bruk av de fornybare energiressursene, reduksjon av norske og globale klimagassutslipp og styrket nasjonal forsyningssikkerhet, og to strukturelle mål; styrket innovasjon i næringslivet og offentlig sektor og videreutvikling av norske forsknings- og utdanningsmiljøer. Programmet benytter seg av et bredt spekter av søknadstyper i hele innovasjonskjeden fra grunnleggende energiforskning til innovasjonsprosjekter. En stor andel av innsatsen rettes mot innovasjon og kunnskapsbygging som er relevant for næringslivet, og anslagsvis 40 prosent av midlene går til prosjekter ledet av næringslivet. Satsingen benytter også egenutviklede søknadsformer som møter behovet for radikalt nyskapende forskning (piloterer en ny søknadstype Radikalt nyskapende forskerprosjekt i 2020) og ordninger som skal bidra til realisering av løsninger for rask omstilling til lavutslippssamfunnet (Pilot-E). Investeringsplan for 2021 ble besluttet i porteføljestyremøtet 17. september 2020 og omfatter samlede utlysninger på totalt 480 mill. kroner.

Forskning, utvikling og demonstrasjon av CO₂-håndteringsteknologi (CLIMIT) skal bidra til å utvikle teknologi og løsninger for CO₂-håndtering. Programmet er et samarbeid mellom Gassnova og Norges forskningsråd. Forskningsrådet støtter forskning og utvikling og Gassnova støtter utvikling, pilotering og demonstrasjon. Dette er i programplanen konkretisert til følgende tre satsingsområder; tidlig fullskala CO₂-verdikjede i Europa, storskala lagring av CO₂ på norsk sokkel i Nordsjøen, og fremtidige løsninger for CO₂-håndtering. Programmet har stor internasjonal aktivitet, blant annet gjennom koordinatoransvar for et ERA-NET Cofund og utstrakt samarbeid med USA. CLIMITs investeringsmål for 2021 er vedtatt av CLIMITs programstyre i møte 22. oktober.

Transport2025 (TRANSPORT) skal bidra til kunnskap, kompetanse og innovasjon for effektive, sikre og bærekraftige transportløsninger for fremtiden. Den samlede aktiviteten skal bidra til verdiskaping for næringsliv og offentlig sektor, utvikling av nye transportrelaterte næringer samt styrking av forskningsmiljøene. Programmet har tre tematiske prioriteringer; Et innovativt transportsystem som tar i bruk ny teknologi og nye forretningsmodeller, et bærekraftig transportsystem som bidrar til mindre utslipp av klimagasser og mindre forurensning av det lokale miljøet og et transportsystem for fremtidsrettet by- og regionalutvikling. Transport har viktige strukturelle prioriteringer rettet mot forskerrekuttering, samarbeid mellom private og offentlige aktører, næringslivsinvolvering og brukermedvirkning, samt tverrfaglig- og internasjonalt samarbeid. Transport 2025 forvalter Pilot-T ordningen som er en øremerket satsing fra Samferdselsdepartementet. Pilot-T er et samarbeid mellom Forskningsrådet og Innovasjon Norge. Transport2025 benytter fagekspertforankrede bevilgningsformer.

BYFORSK skal legge til rette for økt tverrgående kunnskap om og flere løsninger for bærekraftige byer og byregioner gjennom samarbeid på tvers av sektorer, disipliner og interessenter. Forskning som gjør at byene og byregionene blir løsningsarenaer for omstilling til et bærekraftig samfunn, både sosialt, økonomisk og miljømessig, vil prioriteres. Forskningen skal sørge for fremtidsrettede løsninger i skjæringspunktet mellom teknologi, naturvitenskap, samfunnsfag og humaniora. For 2021 er investeringsmålet 6,9 mill. kroner til utlysningen ERA-NET Cofund Urban Transformation Capacities, en utlysning under JPI Urban Europe som norske søkermiljøer allerede kjenner godt.

JPI Urbant Europa (JPIURBAN) har som mål å gjøre byer til sentra for bærekraft og trivsel, i stand til å møte klimaendringer og andre presserende utfordringer. Partnerskapet finansierer tverrfaglig forskning og innovasjon og inkluderer et bredt spekter av relevante aktører i sine strategiprosesser, nettverk og møteplasser. Fornybar energi, bærekraftige mobilitetsløsninger og sirkulær økonomi er viktige satsningsområder. I løpet av 2021 vil det meste av JPI-ens ressurser gå over i det kommende partnerskapet, som er samfinansiert med EU, under Horisont Europa, *Driving Urban Transitions*. Følgende investeringsmål er satt for 2021; *ERANET Urban Accessibility and Connectivity (ENUAC)*, 10 mill. kroner, finansiert av SD, *Positive Energy Districts (PED)* 10 mill. kroner fra OED, *ERANET Urban Transformation Capacities (ENUTC)*, 19 mill. kroner, finansiert av KMD og BYFORSK-midler fra KLD.

4.1.10 Klima og polar

Stort program for klima (KLIMAFORSK) (løpende), skal føre til fremragende forskning og kunnskap om klima til beste for samfunnet. KLIMAFORSK skal gi et betydelig bidrag til å dekke Norges forskningsbehov på området. Dette inkluderer forståelsen av naturlige variasjoner i klimasystemet og menneskenes påvirkning på klimaet, klimaets påvirkning på natur og samfunn, samfunnets tilpasning til klimaendringer, og virkemidler og tiltak for reduserte klimagassutslipp. KLIMAFORSK dekker hele bredden av forskning og annen kunnskapsproduksjon om klima. Følgende investeringsmål er satt for 2021; 80 mill. kroner til forskning på klima- og jordsystemet, i samarbeid med POLARPROG (som gir en total utlysning på 178 mill. kroner), samt 4 mill. kroner til en samarbeidsutlysning med Kina innenfor samme tema, også i samarbeid med POLARPROG for en total norsk andel på 20 mill. kroner., 11 mill. kroner til felles utlysning med MILJØFORSK, BIONÆR, POLARPROG og ENERGIX om forskning knyttet til press på arealer, løsninger og konsekvenser for naturmangfold og klima. 10 mill. kroner til en samarbeidsutlysning om bærekraftige matsystemer som skal bidra til å omstille matsystemer til å operere innenfor planetens tåleevne. 10 mill. kroner til en samarbeidsutlysning med MILJØFORSK på sirkulær økonomi som skal bidra til at norske forskere blir ledende på bærekraftige løsninger for lavutslippssamfunnet. Det er også satt av 3 mill. kroner til kommunikasjon av klimaforskning, 1 mill. til mobilitetsstøtte og 0,5 mill. til arrangementsstøtte.

Miljø- og utviklingsarenaer (MILUTARENA) har som mål å etablere eller delta i eksisterende internasjonale nettverk rettet mot globale miljø- og klimaproblemstillinger. Følgende investeringsmål er satt for 2021; 3 mill. kroner til nettverkstiltak for miljø- og klimaforskning, formålet med utlysningen er å øke deltakelse og påvirkning på den internasjonale forskningsarenaen og 350 000 kroner til Arctic Frontiers kontingent 2021. Av KD-midlene er 1,5 mill. satt av til GBIF-noden (The Global Biodiversity Information Facility).

Fellesprogrammet Vann (JPI water - Challenges for a Changing World) har som mål å bidra til europeisk og internasjonalt samarbeid om forskningsfinansiering og -prioritering for utfordringer knyttet til stadig mer pressede ferskvannsressurser. Norge er representert i JPI Vann sitt Governing Board ved Forskningsrådet og Miljødirektoratet, og i Scientific and Technological Board. Arbeid med fellesutlysninger følger prioriteringer i den nylig reviderte JPI Vann Strategic Research and Innovation Agenda 2025. Det er gjennomført 7 fellesutlysninger. Norge er inne i utlysning nr 6 (Aquatic Pollutants) der innvilgelse av prosjekter vil skje i 2021. Norge er også inne i utlysning nr 7 (BiodivRestore) men ikke med midler fra JPI Vann.

Fellesprogrammet Klima (JPI Climate - Connecting Climate Knowledge for Europe) er et samarbeide mellom de europeiske landene som deltar, om forskningsfinansiering og -prioriteringer, av forskning på klimaendringer. Det legges vekt på anvendelse av forskningen. Samarbeidet er organisert i Action Groups, og Norge er aktiv i samtlige. Norsk deltakelse dreier seg om å legge midler i workshops, og i felles utlysninger (hittil seks) i regi av disse Action Groups, fra budsjettformål som ser innsatsen som gunstig for sin måloppnåelse. Norge er representert i JPI Klimas Governing Board med Miljødirektoratet og Forskningsrådet. Det er oppnevnt et Transdisciplinary Advisory Board (TAB) der Norge er representert. I tillegg er det oppnevnt en nasjonal referansegruppe for å forankre arbeidet i JPI-en i relevante norske miljøer. Det er utarbeidet en JPI Klima Strategic Research and Innovation Agenda 2016-2025, som faller godt sammen med norske prioriteringer for klimaforskningen. Denne skal revideres vinteren 2020-21. Følgende investeringsmål er satt for 2021: JPI KLIMA skal finansiere norsk deltakelse i Knowledge Hub Carbon Neutrality (tidligere *Greenhouse gas emissions, removal and management systems*) samt delfinansiere (sammen med KLIMAFORSK) fire norske prosjekter etter utlysningen *SOLSTICE*.

Svalbard Science Forum (SSF) skal bidra til god samordning av nasjonal og internasjonal forskningsaktivitet og styrke samarbeidet mellom enkeltforskere og mellom forskningsinstitusjoner på Svalbard. Forumet bidrar til økt mobilitet mellom de fire forskningslokalitetene på Svalbard (Longyearbyen, Hornsund, Barentsburg og Ny-Ålesund). SSF administrerer to støtteordninger på vegne av Forskningsrådet, *Svalbard Strategic Grant (SSG)* og *Arctic Field Grant (AFG)*. Disse strategiske støtteordningene bidrar til bedre koordinering og samarbeid om forskningsaktivitet, deling av data, redusert fotavtrykk fra forskningsaktivitet, samt å styrke rekrutteringen av unge polarforskere. I tillegg dekkes utgifter knyttet til Research in Svalbard-portalen (RiS) over SSFs budsjett. Følgende investeringsmål er satt for 2021; 3,5 mill. kroner til SSG til workshops og andre aktiviteter som kan bidra til å styrke samarbeid og koordinering av forskningsaktivitet på Svalbard, og 3 mill. kroner til AFG for å dekke merutgifter ved feltarbeid på Svalbard eller Jan Mayen for master- og ph.d. studenter og forskere som ikke allerede er etablert på Svalbard. Videre er det satt av 2,5 mill. kroner til vedlikehold og videreutvikling av RiS-portalen.

Polarforskningsprogrammet (POLARPROG) er Forskningsrådets målrettede arena for å oppnå bredde og høy kvalitet i norsk polarforskning. Programmet skal bidra til å ivareta Norges særlige ansvar for å framskaffe forskningsbasert kunnskap som er nødvendig for å utforme politikk, forvaltning og næringsutvikling i de polare områdene til beste for samfunnet. Følgende investeringsmål er foreløpig satt for 2021; 98 mill. kroner til forskning på klima- og jordsystemet i samarbeid med KLIMAFORSK

med en total utlysning på 178 mill kroner. 16 mill. kroner til en samarbeidsutlysning med Kina innenfor samme tema, også i samarbeid med KLIMAFORSK med en total norsk andel på 20 mill. kroner. 20 mill. kroner til felles utlysning med MILJØFORSK, BIONÆR, KLIMAFORSK og ENERGIX om forskning knyttet til press på arealer, løsninger og konsekvenser for naturmangfold og klima. Det er også satt av 1,5 mill. kroner til nasjonale polarnettverk for å følge opp anbefalinger fra polaroppfølgingskomiteen, og 0,5 mill. til arrangementsstøtte.

Arven etter Nansen (NANSEN) (2018 – 2023) er et nyskapende og helhetlig arktisk forskningsprosjekt som skal gi integrert kunnskap om et havklima og økosystem i rask endring. Prosjektet er en stor norsk satsing der ti polarforskningsinstitusjoner har gått sammen for å øke kunnskapsgrunnlaget om havområdene, økosystemene og dynamikken i det sentrale og nordlige deler av Barentshavet frem til Polhavet. Forskningen vil få stor betydning for havforvaltning og forståelsen av hvordan det marine økosystemet påvirkes av klima og menneskelig aktivitet. Prosjektet tar i bruk det nye isgående forskningsfartøyet «FF Kronprins Haakon». Totalt er prosjektet på 720 mill. kr, hvorav 50% er egenandel. Resterende finansiering er delt likt mellom Forskningsrådet og Kunnskapsdepartementet.

4.1.11 Global utvikling

Norge – Global partner (NORGLOBAL2) (2016-2023) finansierer forskning som gir mer kunnskap om fattigdomsreduksjon og bærekraftig utvikling, og som støtter prosessen med å nå FNs bærekraftsmål. Prioriterte temaområder er global utdanning; humanitær satsing; konflikt, sikkerhet og sårbare stater; næringsutvikling og jobbskaping, skatt og ulovlige kapitalstrømmer; miljø, klima, hav og fornybar energi. NORGLOBAL2 skal sikre økt produksjon av forskningsbasert kunnskap av høy kvalitet med potensiell innvirkning på fattigdomsbekjempelse og bærekraftig utvikling; økt formidling av forskningsbasert kunnskap til beslutningstakere, relevante interessenter og publikum i Norge og internasjonalt; mer forskningsbasert kunnskap oversatt til politikk og praksis; økt og forbedret dialog og samarbeid mellom forskere, beslutningstakere, privat sektor og sivilsamfunn; styrket kapasitet hos norske forskere og forskningsinstitusjoner samt styrket samarbeid mellom norske og ledende internasjonale forskere, inkludert forskere i utviklingsland. For 2021 er det satt av 30 millioner kroner til en utlysning øremerket til forskning på skatt og ulovlige kapitalstrømmer i utvikling. Det er i tillegg satt av 30 millioner kroner til en felles utlysning med UTENRIKS/Asia i endring. Midlene skal gå til prosjekter innenfor konflikt, sikkerhet og sårbarhet, inklusive humanitære spørsmål.

Global helse- og vaksinasjonsforskning (GLOBVAC) sin andre periode avsluttes i 2020. Prioriteringene for en ny satsing på global helseforskning med oppstart i 2021 er under utarbeidelse. Prioriteringene vil bli vedtatt av porteføljestyret for global utvikling og internasjonale relasjoner i desember 2020 og er derfor ikke klare ennå. Hovedmålet for den nye satsingen ligger an til å bli: to promote health equity by supporting high-quality research that can contribute to sustainable health improvements for disadvantaged populations in low- and lower-middle income countries (LLMIC). Satsingen vil bygge videre på GLOBVAC2 som skulle styrke internasjonalt konkurransedyktige forskningsgrupper og forskningsinstitusjoner i Norge; styrke nasjonalt og internasjonalt forskningssamarbeid og partnerskap; styrke kapasiteten til forskergrupper og institusjoner i LLMICs ved å støtte forskningssamarbeid og opplæring, og fremme erkjennelse av behovet for global helseforskning blant beslutningstakere, forskere og allmennheten. Prioriterte områder var 1) forebygging, behandling av og diagnostikk for smittsomme sykdommer, spesielt vaksine- og vaksinasjonsforskning; 2) familieplanlegging, reproduktiv helse, mødre, nyfødte, barn og ungdom; 3) helsesystemer og helsepolitisk forskning samt 4) teknologisk innovasjon og metodeutvikling.

Forskningssamarbeid mellom Sør-Afrika og Norge om hav og havrom (SANOCEAN) (2018-2023) skal styrke forskningssamarbeidet mellom Sør-Afrika og Norge. Fokuset er å styrke forskning av høy

kvalitet og kapasitetsbygging i partnerlandene, både på institusjonelt og individuelt nivå. Det vektlegges å sikre deltakelse av vanskeligstilte institusjoner (Historically Disadvantaged Institutions - HDI), og forskere med en historisk vanskeligstilt bakgrunn, i prosjektene. SANOCAN skal bidra til kunnskapsbasert politikk og beslutninger for bærekraftig utvikling i områdene hav og havrom (blå økonomi), miljø (med vekt på hav og forurensning), klimaendringer og bærekraftig energi i Sør-Afrika og Norge. Programmet vektlegger aspekter som fører til inntektsgenerering og gir salgsargumentasjoner til produsenter, tjenesteleverandører og unge gründere. Forskingen skal være relevant for sørafrikanske og norske prioriteringer. Alle midlene i programperioden ble utlyst i 2018. Programmet er en samfinansiering mellom Norge og Sør-Afrika og forvaltes av Norges forskningsråd og sørafrikanske National Research Foundation (NRF) i fellesskap. Høyeste beslutningsorgan er Joint Committee bestående av representanter for norsk UD og det sørafrikanske forskningsdepartementet DSI.

Internasjonale relasjoner, utenriks- og sikkerhetspolitikk (UTENRIKS) finansierer forskning på internasjonale relasjoner, utenriks- og sikkerhetspolitikk som gir viktig kunnskap for norsk politikktutforming. Det handler om Norges forhold til omverdenen, hvordan globale prosesser sammen med økonomisk og politisk utvikling påvirker Norge. Forskning og meningsutveksling som kan bidra til en informert debatt i samfunnet om internasjonale forhold er en sentral del av programmets formål. Programmet omfatter de tidligere selvstendige programmene *NORRUSS Pluss*, *Europa i endring* og *Asia i endring*, som nå er delaktiviteter under UTENRIKS-programmet. De tematisk prioriterte områdene er a) internasjonal politisk orden, b) internasjonal økonomisk orden, c) regjeringssystemer, demokrati og menneskerettigheter, d) klima, miljø og ressurser. For 2021 er det satt av 30 mill. kroner til felles utlysning med NORGLOBAL2 på forskning knyttet til OECD DAC-land i Asia /og eller Afrika innenfor konflikt/sikkerhet, økonomisk utvikling, fattigdom og sårbarhet. Det er også satt av inntil 44 mill. kroner til europaforskning. Utover dette planlegges en felles utlysning mellom flere av porteføljene i Forskningsrådet og det russiske grunnforskningsfondet. UTENRIKS sitt bidrag til dette vil ligge mellom 7-10 mill. kroner.

4.1.12 Helse

Bedre helse og livskvalitet (BEDREHELSE) (løpende) har som hovedmål å fremme forskning og forskningsbasert innovasjon av høy kvalitet som kan bidra til bedre folkehelse, økt livskvalitet og redusert sosial ulikhet i helse. Budsjettformålet skal fremme ny kunnskap om forekomst av og årsaker til uhelse og helse, og om utvikling, implementering og effekt av helsefremmende tiltak. Brukermedvirkning er et krav i alle utlysninger. Det arbeides videre med å bidra til norsk deltakelse i nordisk- og annet internasjonalt samarbeid.. I 2021 skal BEDREHELSE skal i hovedsak investere midler i forskning om effektive forebyggende folkehelseiltak på nasjonalt og kommunalt nivå.

God og treffsikker diagnostikk, behandling og rehabilitering (BEHANDLING) (løpende) skal gjennom klinisk forskning bidra til at pasienten får god og treffsikker diagnostikk, behandling og rehabilitering gjennom hele sykdomsforløpet. Det er et mål å ivareta forskningsbehov hos den kommunale helse- og omsorgstjenesten, i spesialisthelsetjenesten og i tannhelsetjenesten, deriblant å ivareta forskning om sykdommer som representerer store samfunnsutfordringer og forskning på problemstillinger som er underrepresentert i klinisk forskning. Pasient- og tjenesterelevante prosjekter med brukermedvirkning vektlegges.

Gode og effektive helse-, omsorgs- og velferdstjenester (HELSEVEL) (løpende) skal bidra til at forskning og innovasjon gir økt kvalitet, kompetanse og effektivitet i helse-, omsorgs- og velferdstjenestene. Budsjettformålet skal styrke kunnskapsgrunnlaget for de tematisk prioriterte områdene og løfte kvaliteten innenfor forskningssvake områder, styrke praksisnær forskning i miljøer

med ansvar for utdanning av fagpersoner til tjenestene, særlig innenfor utdanninger med kort forskningstradisjon, styrke den internasjonale orienteringen i tjenesteforskningen og bidra til økt retur fra EU på relevante områder. Formålet skal videre utvikle forsknings- og innovasjonsmiljøer og nettverk på tvers av fag og institusjoner, bidra til økt samarbeid mellom forskere, tjenesteutøvere og brukere på alle nivåer, bidra til økt innovasjon, gjennom spredning og implementering av forskningsresultater i tjenestene og utdanningene. I 2021 skal det investeres 188 mill. kroner i forskerprosjekter, kompetanse- og samarbeidsprosjekter og innovasjonsprosjekter i offentlig sektor.

Kvinnens helse (KVINNEHELSE) (løpende) hadde fra 2016 Likestillingsmeldingen (Meld. St.7, 2015-2016), kap. 5 "God helse for kvinner og menn", som retningsgivende for satsingen med fokus på unge kvinners psykiske helse, eldre kvinners og minoritetskvinners helse, og årsaker til uønskede forskjeller i helse- og tjenestetilbud mellom kvinner og menn. I 2020 har forskningsambisjonene i regjeringspartienes seks løfter for bedre kvinnehelse vært førende. Satsingen ble styrket med 5 mill. kroner i revidert statsbudsjett 2020 og regjeringen har varslet en ny NOU om kvinners helse og kjønnsperspektiver i helse.

Forskningssentre for klinisk behandling (FKB) har som mål å etablere kliniske forskningsmiljøer som gjennom fremragende forskning bidrar til å bedre behandlingen av norske pasienter. Forskningen i sentrene skal løse identifiserte grunnleggende problemer knyttet til klinisk behandling i samarbeid mellom forskningsinstitusjoner, helseforetak og næringsliv, og på tvers av fagområder og disipliner. Brukere i form av pasienter/pasientorganisasjoner og/eller pårørende skal være inkludert.

Helsenæring for bedre folkehelse og helsetjenester – Pilot Helse (HELSEINNOVASJON) (periode uavklart) Satsingen skal stimulere samarbeidet mellom næringslivet og helsesektoren med midler som lyses ut til et forsknings- og innovasjonsløp fra idé til implementering i helsetjenestene. Målet er å få innovative løsninger raskere ut til pasienter og brukere, gjennom utvikling av en konkurranse-dyktig helsenæring som bidrar til å møte utfordringer i helsesektoren. Satsingen skal støtte innovasjonsløp som vanligvis ikke kan støttes gjennom eksisterende virkemidler, og bidra til risikoavlastning for aktørene. Den skal også bidra til utvikling av FoUol-systemet og økt industrialisering av helsenæringen.

JPI Antimikrobiell resistens (JPIAMR) har som mål å bidra til økt oppmerksomhet på antimikrobiell resistens forskning både globalt, i europeisk sammenheng og nasjonalt. Det legges stadig mer vekt på antimikrobiell resistens i et én helse-perspektiv i JPIAMRs strategiske planer og i utlysningene, som er avgjørende for om vi klarer å bremse utviklingen av antibiotikaresistens. JPIAMR har fått et nytt ERAnet Cofund fra 2021. Det er planlagt en utlysning med tittel "One Health interventions to prevent or reduce the development and transmission of antimicrobial resistance (AMR)". Det er et mål å investere 3 mill. kroner i utlysningen i 2021 (totalt 12 mill. kroner over en treårsperiode).

Alzheimer og andre nevrodegenerative sykdommer (JPND) er et europeisk forskningsprogram med 30 deltakende land (inkludert tre land utenfor Europa) som har som mål å bekjempe nevrodegenerative sykdommer, særlig demens. JPI-en skal frambringe ny kunnskap om hvordan sykdommene oppstår og kan forebygges, og om behandling og pleie av pasienter som rammes av sykdommene. I 2021 skal midlene investeres i en multinasjonal utlysning om "Linking pre-diagnosis disturbances of physiological systems to Neurodegenerative Diseases". Beslutningsorgan er den internasjonale styringsgruppen.

Active and Assisted Living Research and Development Programme (AAL) (2014-2020) er et europeisk samarbeidsprogram basert på Romatraktatens art. 185. Omfanget av støtten fra Norge varierer fra år

til år med antall utlysninger og suksessraten for søknader med norske partnere. Beslutningsorgan er den internasjonale styringsgruppen AAL.

4.1.13 Demokrati, styring og fornyelse

Innovasjon i kommune (FORKOMMUNE) (løpende) skal sikre kunnskap for politikktutforming. Forskning og behovsdrivet innovasjon skal kunne bidra til å fornye, forbedre og forenkle oppgaver og funksjoner i kommunal og regional sektor. Det er også behov for å styrke forskningsmiljøer innenfor disse feltene. Balansen i innovasjonsinnsatsen rettet mot henholdsvis næringslivet og offentlig sektor må bli bedre, bl.a. ved at offentlige og private virksomheter i fellesskap bruker forskning og forskningsmiljøene for å sikre verdiskaping, velferd og bærekraft. Gjennom å videreutvikle en kunnskapssektor som samarbeider tett med stat og kommune får offentlig sektor tilgang på samarbeidspartnere og kunnskap av høy kvalitet.

Forskning om makroøkonomiske utfordringer (SAMØKONOMI) (tidsbegrenset) er en satsing i oppstartfasen som skal fremskaffe kunnskap for å kunne forklare sentrale makroøkonomiske utfordringer og utforme en økonomisk politikk som kan bidra til å løse disse utfordringene. I 2020 ble det utlyst 50 mill. kroner for forskning på makroøkonomiske virkninger av økonomiske sjokk som følger av koronapandemien, oljeprisfall og uro i valutamarkedene.

Demokrati, styring og forvaltning (DEMOS) (2015-2024): Skal sikre et godt kunnskapsgrunnlag for en forvaltningspolitikk som understøtter og videreutvikle demokratiet, som styrker liberale demokratiske verdier og som understøtter den politiske styringen av fellesskapets ressurser og institusjoner. Dette fordrer tverrsektorielle løsninger der aktører fra offentlig og privat sektor samarbeider på regionalt, nasjonalt og internasjonalt nivå. Det er behov for en videre satsing på å utvikle kunnskapsgrunnlaget for en demokratisk og effektiv styring, planlegging og forvaltning, herunder opprettholde og utvikle kapasitet i forskningsmiljøer med kompetanse innenfor det norske samfunn og styringssystemet.

Samfunnssikkerhet (SAMRISK) (løpende) dekker forskning på temaer som omhandler alle alvorlige hendelser som kan true liv, helse og viktige verdier. Utfordringer som terrortrusselen, ekstremisme, migrasjonsutfordringer og naturkatastrofer krysser geografiske, sosiale, kulturelle og administrative grenser. De kjennetegnes av kompleksitet, usikkerhet om årsak, utvikling og om hvordan ulike tiltak virker. Det er behov for økt kunnskap om hvordan man sikrer et trygt samfunn uten å berøre viktige samfunnsverdier som frihet, personvern og demokratiske rettigheter, og hvordan individets rettigheter balanseres mot kollektivets rettigheter. Forskningen skal gi gode og relevante kunnskapsgrunnlag og funn for politikktutforming. Samtidig vil kritiske og flerfaglige perspektiver kunne gi ny innsikt og forståelse og frembringe fram nye dilemmaer i samfunnsutviklingen.

Skatteøkonomisk forskning (SKATT) (2017-2021) skal styrke kunnskapsgrunnlaget for en hensiktsmessig utforming av skattesystemet i Norge. Programmet lyste høsten 2017 ut resten av budsjettet for programperioden.

4.1.14 Utdanning og kompetanse

Forskning og innovasjon i utdanningssektoren (FINNUT) skal styrke kunnskapsgrunnlaget for politikktutforming, forvaltning og praksisfelt, bidra til fornyelse av forskningsfeltet og medvirke til innovasjon i utdanningssektoren. Programmet dekker hele utdanningssektoren – fra barnehage og skole til høyere utdanning og voksnes læring og finansierer forskning og innovasjon innenfor følgende temaområder (A) Læringsprosesser, vurderingsformer og læringsutbytte; (B) Praksis, profesjonsutøvelse og kompetanseutvikling; (C) Styring, ledelse og resultatoppnåelse og (D) Utdanning, samfunn og arbeidsliv. Følgende investeringsmål er satt for 2021; inntil 120 mill. kroner til

Forskerprosjekter og Unge forskertalenter innenfor alle temaområdene i programplanen og, 65 mill. kroner *Kompetanse og samarbeidsprosjekter* til forskning i grunnskolelærerutdanning og lærerutdanning, 32 mill. kroner til senter for spesialpedagogikk og 30 mill. kroner til *Innovasjonsprosjekter i offentlig sektor*.

Forskningskompetanse i utvalgte profesjonsutdanninger (PROFESJON) er en satsing rettet mot fire utdanningsgrupper: Helse- og velferdsutdanninger, lærerutdanning, ingeniørutdanning og økonomisk-administrative utdanninger. Målet med satsingen er å styrke det forskningsbaserte grunnlaget for utdanning og profesjonsutøvelsen i de aktuelle utdanningene, styrke og støtte opp om institusjonenes strategiske prioriteringer og styrke kompetansen som ligger til grunn for de utvalgte profesjonsutdanningene. I 2021 vil det over satsingen bli lyst ut 80 mill. kr. til nasjonale forskerskoler.

4.1.15 Velferd, samfunn og kultur

Velferd, arbeidsliv og migrasjon (VAM) har som hovedmål å gi kunnskap av høy kvalitet som bidrar til at samfunnet får bedre evne, virkemidler og kapasitet til å håndtere og løse samfunnsutfordringer innenfor velferd, arbeidsliv og migrasjon. På et overordnet nivå skal forskningen fremme kunnskap innenfor tre brede temaområder: velferd, levekår og ulikhet; omstillingsdyktig, inkluderende og helsefremmende arbeidsliv og aktivt medborgerskap, migrasjon og institusjonenes rolle. Utvikling av kunnskap som fremmer samfunnets evne til å forstå og håndtere utfordringer, vil måtte ha bidrag fra både samfunnsvitenskapelige, helsevitenskapelige, juridiske og humanistiske kunnskapsområder. Budsjettformålet skal både bygge kompetanse og kapasitet på strategisk viktige områder på arbeids- og velferdsfeltet og sikre sterke kompetansemiljøer. Følgende investeringsmål er satt for 2021; 134 mill. kroner til forskerprosjekter innenfor arbeids- og velferdsområdet, 16 mill. kroner til Unge forskertalenter og 61 mill. kroner til Kompetanse- og samarbeidsprosjekter.

Kultur- og mediesektoren (KULMEDIA) (2019-2023) skal bidra med forskning av høy kvalitet om kultur- og mediefeltene. Budsjettformållets kunnskapsoppbygging skal være relevant for politikkutvikling, forvaltning og aktører på disse feltene. KULMEDIA skal gi kunnskap om utfordringer og muligheter knyttet til endringer i teknologiske og økonomiske rammebetingelser i kultur- og mediesektoren, og om medie- og kulturpolitikk. KULMEDIA skal bidra til forskning av høy kvalitet innenfor budsjettformållets prioriterte områder, legge til rette for at forskningsresultatene kan benyttes i politikk, forvaltning, av aktørene i feltene, og i den løpende samfunnsdebatten, stimulere til samarbeid på tvers av fag og metodiske tilnærminger, og bidra til å styrke og løfte forskningsmiljøer. KULMEDIA skal styrke kompetente forskningsmiljøer som kan hevde seg internasjonalt innenfor de temaområdene budsjettformålet omhandler, og løfte miljøer innenfor områder med mindre etablerte forskningstradisjoner og tilrettelegge for kompetansebygging. Budsjettformålet skal legge til rette for forskning som er internasjonalt orientert og forankret i internasjonal forskning.

Samfunnsutviklingens kulturelle forutsetninger (SAMKUL) skal bidra med kunnskap om de kulturelle forutsetningene for samfunnsutviklingen og er begrunnet i Forskningsrådets strategi. Budsjettformålet er et sentralt virkemiddel for å styrke samfunnsvitenskapelig og ikke minst humanistisk forskningsinnsats på områder med store samfunnsutfordringer, med mål om et bredest mulig kunnskapsgrunnlag for politiske veivalg. Derfor bidrar budsjettformålet med perspektiver og delvis også midler i utlysninger i regi av andre tematiske satsinger, jf. Forskningsrådets opptrappingsplan for humaniora. Forskningen i SAMKUL vil i perioden 2021- til 2023 hovedsak rettes inn mot å belyse samfunnsutfordringer på følgende områder: Natur og menneske, Teknologi og materielle omgivelser, og Kulturell endring og kulturelt mangfold. I forskningen vil tverrgående dimensjoner av historisk, språklig og kommunikativ, religiøs, normativ og estetisk karakter være sentrale. Prioriteringene samsvarer godt med sentrale budskap i Regjeringens humanioramelding og i Langtidsplanens nye

innsatsområde "Samfunnssikkerhet og samhørighet i en globalisert verden" og planens generelle påpekning av å styrke humanioras bidrag til utfordringsdrevet forskning. For å styrke samfunnsrelevansen legger SAMKUL stor vekt på formidling og kommunikasjon. I 2021 vil det bli satt av 50 mill. kroner til ny forskning på temaområde 1, Menneske og natur. Dette bidrar til alle faglige og strukturelle mål nevnt ovenfor. Det settes også årlig av til sammen 1,5 mill. kroner til SAMKUL-prosjekters internasjonale forskningssamarbeid og -mobilitet og til kommunikasjon og formidling ut over "standard" formidlingsplaner, samt en halv mill. kr til HERA-samarbeid om SSH-forskning på sosiokulturelle konsekvenser av digitale innovasjoner.

HELSEVEL-V se under porteføljestyre for helse

4.1.16 Samisk forskning

Program for samisk forskning III (SAMISK) er et løpende program, men med en tidfestet programplan for perioden 2017-2027. Det er et faglig bredt grunnforskningsprogram for samiske problemstillinger innenfor humaniora og samfunnsvitenskap. I tillegg er det også åpent for naturvitenskapelig forskning innenfor feltet klima- og miljø som har en direkte tilknytning til humaniora og samfunnsvitenskap. Hovedmålet for programmet er å bidra til å ivareta Norges særlige ansvar for å utvikle ny forskningsbasert kunnskap for at den samiske folkegruppen skal kunne sikre og utvikle språket sitt, kulturen sin og samfunnslivet sitt. Programmet skal fremme forskning av høy kvalitet som er relevant for politikkutvikling, forvaltning og andre aktører i samfunnet gjennom å bidra med kunnskap om kulturuttrykk, samisk identitet og samfunnsbygging, oppvekst og utdanning, språk, klima og miljø, levekår og befolkningsutvikling.

4.2 Bevilgningsutvalg

Kjønnsbalanse i faglige toppstillinger og forskningsledelse (BALANSE) (2013-2022). BALANSE er et både et handlingsrettet program og et forskningsprogram der det overordnede målet er å fremme kjønnsbalanse på seniornivå i norsk forskning samt å styrke den strukturelle og kulturelle fornyelsen i forskningssystemet som gjør dette mulig. Satsingen skal bygge opp om forskningsinstitusjonenes og -miljøenes egen innsats og forsterke denne. Programmet er bygd opp om tre pilarer: BALANSE-prosjekter, en nasjonal læringsarena og kunnskapsutvikling og ny forskning om hva som fremmer og hemmer kjønnsbalanse. BALANSE-prosjektene skal støtte planmessig karriereutvikling for forskere opp mot toppnivå. Programmet skal bidra til kunnskapsdeling mellom deltagerne i programmet og ledere i sektoren om hvordan forskningsmiljøer kan etableres og bygges opp med god kjønnsbalanse.

4.3 Styrets porteføljer

4.3.1 Grunnbevilgninger og institusjonell støtte

Norges Tekniske Vitenskapsakademi (NTVA) (GENINST). Midlene skal gå til institusjonelle støtte.

IFE Halden Nukleær (IFEHANUK) (2021-2023) har som mål å gi økt kunnskap om bl.a. individer og organisasjoners prestasjonsevne i sikkerhetskritiske miljøer, kontrollroms-design, dekommisjonering, bruk av avanserte digitale systemer og cybersikkerhet. IFE, i tett samarbeid med nasjonale og internasjonale interessenter, etablerer dette nye OECD-prosjektet med fokus på MTO og sikkerhet. Prosjektet, som er godkjent av *Nuclear Energy Agency* sin komité for sikkerhet av nukleære installasjoner, vil starte opp i 2021 og ha tre-årig varighet. Norge er vertsland for prosjektet. IFE arbeider med å etablere internasjonal støtte til prosjektet fra 15 land i og utenfor Europa som skal bidra med midler til MTO-prosjektet.

Infrastrukturiltak (INFRA) finansierer husleiekompensasjon ved NIBIO med midler fra LMD.

Fondet for forskningsavgift på landbruksprodukter (FFL) (NORFIMA) er opprettet i henhold til lov om forskningsavgift på landbruksprodukter og skal sikre økonomisk grunnlag for forskning knyttet til landbruksprodukter. Fondsmidlene kommer inn via forskningsavgift på norskproduserte og importerte landbruksvarer. Fondets styre fatter vedtak på grunnlag av vedtekter fastsatt av Landbruks- og matdepartementet (LMD). FFL har med utgangspunkt i vedtektene et særskilt ansvar for finansiering av landbruks- og matforskningen ved NOFIMA. Dette ivaretas gjennom bidrag til instituttets satsing på strategiske programmer. Bidraget for årene 2021–2024 er på rundt 300 mill. kroner, og prosjektenes vitenskapelige kvalitet vurderes etter Forskningsrådets retningslinjer. Det er også Forskningsrådet som har prosjektoppfølgningen.

Norsk senter for forskningsdata (NSD) arbeider for å sikre forskerne tilgang til empiriske data, slik at de kan brukes til forskning uten store praktiske, juridiske og økonomiske kostnader. NSD lagrer og forvalter i hovedsak samfunnsvitenskapelige data, men også data fra fag som humaniora, medisin og helse, miljø og utvikling. Midlene skal brukes til sentrale kjerneoppgaver i NSDs hovedformål, dvs. å samle inn, bearbeide, legge til rette, arkivere, vedlikeholde og formidle relevante data til forskningsmiljøene, samt gi forskningsmiljøene service og veiledning om datainnsamling, forskningsdesign og analyse.

Grunnbevilgning til instituttene, RBGRUNMILJ, RBGRUNMILJ, RBGRUNSAMF, RBGRUNTEKN Forskningsrådet har ansvar for grunnbevilgningen til 32 institutter som er tilordnet de statlige retningslinjene for grunnfinansiering av forskningsinstitutter og forskningskonsern. Formålet med bevilgningen er å bidra til omstilling og utvikling i næringslivet og offentlig sektor gjennom forskningstjenester av høy internasjonal kvalitet. Grunnbevilgningen skal disponeres til langsiktig kunnskaps- og kompetanseoppbygging i instituttene. Bevilgningen består av en fast del og en resultatbasert del som fordeles ut fra instituttens skår på indikatorer for kvalitet og relevans. Forskningsinstituttene deles inn i fire instituttarenaer: miljøinstitutter, primærnæringsinstitutter, samfunnsvitenskapelige institutter og teknisk-industrielle institutter.

Miljøinstitutter. Grunnbevilgningen til miljøinstituttene finansieres med midler fra KLD. Bevilgningen for 2021 inkluderer 6,2 mill. kroner som er overført fra SD, og som tidligere ble bevilget til strategiske instituttsatsinger og grunnbevilgning i Transportøkonomisk institutt. Av grunnbevilgningen fordeles 10 prosent av midlene mellom instituttene etter oppnådde resultater.

Primærnæringsinstitutter. Midlene dekker både grunnbevilgning og videreføring av igangværende strategiske instituttsatsinger. Ordningen med strategiske instituttsatsinger til institutter tilordnet de statlige retningslinjene ble avvirket fra 2020. Bevilgningen for 2021 fra LMD inkluderer 2 mill. kroner som er overført fra KLD og som tidligere er gitt til strategiske instituttsatsinger i NIBIO. Av grunnbevilgningen for 2021 skal 1 prosent av midlene fordeles mellom instituttene etter oppnådde resultater. Det er videre budsjettert med midler fra NFD til videreføring av ordningen med strategiske satsinger ved Havforskningsinstituttet. Det gjennomføres satsinger innenfor temaene høsting, kyst, velferd og sjømat.

Samfunnsvitenskapelige institutter. Grunnbevilgningen til de samfunnsvitenskapelige instituttene finansieres i hovedsak med midler fra KD. I tillegg bidrar UD med midler til Chr. Michelsens Institutt (CMI). Av grunnbevilgningen fordeles 10 prosent av midlene mellom instituttene etter oppnådde resultater.

Teknisk-industrielle institutter. Grunnbevilgningen til de teknisk-industrielle instituttene finansieres med midler fra NFD. Av grunnbevilgningen fordeles 10 prosent av midlene mellom instituttene etter oppnådde resultater.

SIS-UTENRIKS; Støtte til utenrikspolitiske institutter fra UD

Strategiske instituttsatsinger ved CMI, Fridtjof Nansens Institutt (FNI), Norsk Utenrikspolitisk Institutt (NUPI) og Institutt for fredsforskning (PRIO) finansieres av UD. Instituttsatsingene startet opp i 2019 og har en varighet på fire år.

STIM-EU; Strat. Instituttsats. EU-prosj

Tiltak for økt deltakelse av forskningsinstitutter i EUs rammeprogram (STIM-EU). Instituttsektoren står for ca en tredjedel av norske prosjekter som vinner frem i det europeiske rammeprogrammet. EU gir imidlertid ikke full kostnadsdekning i prosjektene. Dette er et stort problem for norske forskningsinstitutter fordi de har langt dårligere grunnfinansiering enn europeiske institutter utenfor Norge, så vel som universiteter og høyskoler. STIM-EU er en stimuleringsordning som øker forskningsinstituttene grunnfinansiering med 33 % av det beløp et institutt innhenter i finansiering fra EU, og som instituttene er helt avhengige av for å kunne delta i EU-prosjekter. Imidlertid gir selv ikke dette tilskuddet instituttene full kostnadsdekning. KD innførte derfor en prøveordning for årene 2019 og 2020 med en STIM-EU-sats på opptil 50 % for de institutter med lavest grunnfinansiering. Ordningen videreføres i 2021. Det gis også et ekstra tillegg for institutter som samarbeider med norsk næringsliv eller offentlig sektor, og som påtar seg koordinatoransvar i EU-prosjektene. Ordningen omfatter prosjekter fra Horisont 2020 og gjelder for prosjektypene Research and Innovation Actions, Innovation Actions, Marie Skłodowska-Curie Actions og Coordination and Support Actions. For prosjekter under partnerskapsaktiviteter som får sin delfinansiering fra Horisont 2020 (herunder Joint Technology Initiatives) kan EU-kommisjonens bidrag til instituttene kvalifisere for støtte fra ordningen. STIM-EU-midlene beregnes ut fra instituttene EU-prosjekter som er registrert i EUs kontraktsdatabase eCorda.

4.3.2 Senterordninger

Ordningen *Sentre for fremragende forskning (SFF)* skal legge til rette for at fagmiljøer som holder høyt vitenskapelig nivå skal oppnå grensesprengende resultater. SFF-ordningen skal bidra til konsentrasjon av ressurser rundt allerede framstående fagmiljøer og gjør dette ved å gi langsiktig, generøs og fleksibel finansiering til et begrenset antall prosjekter. Det er budsjettert med midler til 23 Sentre for fremragende forskning i 2021. Tretten av disse er SFF-III med periode 2013-2023 og 10 er SFF-IV med periode 2017-2027. Første trinn av utlysningen for neste generasjon sentre (SFF-V) hadde søknadsfrist 18. november 2020. Disse sentrene vil etter planen ha oppstart i 2022.

Sentre for forskningsdrevet innovasjon (SFI) skal styrke innovasjonsevnen i næringslivet gjennom satsing på langsiktig forskning i et nært samarbeid mellom forskningsaktive bedrifter og framstående forskningsmiljøer. SFI skal utvikle kompetanse på høyt internasjonalt nivå på områder som er viktig for innovasjon og verdiskaping. Sentrene utmerker seg ved å levere på fremragende forskning som oppleves som relevant for deltakende bedrifter og som bidrar til innovasjon og verdiskaping i næringslivet. Sentrene gir også en kraftig strukturerende effekt på forskningsmiljøene gjennom å samle ressurser, tydeliggjøre faglige prioriteringer og klargjøre institusjonenes egne strategier. Sentrene gir tydelig bidrag til økt samhandling mellom næringsliv og akademiske miljøer, og har vist seg viktig for forskerutdanning på områder som prioriteres høyt av næringslivet. Det vil i 2021 være 39 aktive sentre. 17 sentre fra SFI-III (2015-2023) ble midtveisevaluert i 2019 og godkjent for sin siste periode. Det ble gjennomført en ny utlysning i 2019 (SFI-IV) og Styret vedtok i juni 2020 å tildele midler til 22 nye sentre som startet opp seint på høsten i 2020.

4.3.3 Forskningsinfrastruktur

Nasjonal satsing på forskningsinfrastruktur (INFRASTRUKTUR) (løpende) er en finansieringsordning for investeringer i forskningsinfrastrukturer som skal styrke kvalitet og effektivitet i norsk forskning

og bygge opp under forskningen i de nasjonale prioriteringene. Finansieringsordningen skal bidra til økt samhandling, arbeidsdeling og konsentrasjon i forskningen der Norge har sterke forskningsmiljøer. Finansieringsordningen bidrar også til Norges deltakelse i internasjonale forskningsinfrastrukturer inkl. infrastrukturer i ESFRI Roadmap. I 2019 bevilget Forskningsrådet 1 mrd. kroner til 20 nasjonale forskningsinfrastrukturer med stor strategisk betydning etter den sjette utlysningen i 2018. Bevilgningen inkluderer 35 mill. kroner til oppfølgingen av klimaforliket til investeringer i forskningsinfrastruktur innenfor fornybar energi og karbon-fangst, transport og lagring (CCS). Det totale budsjettet inkluderer grunnfinansiering av selskapet UNINETT Sigma2 som har et nasjonalt ansvar for elektronisk forskningsinfrastruktur. Universitetene bidrar med til sammen 50 mill. kroner årlig i form av langsiktige tjenesteavtaler.

Samfunnsvitenskapelig databaser/norsk medlemskap i European Social Survey (ESS) ERIC. Rundt 30 europeiske land deltar i spørreundersøkelsen som gjennomføres hvert annet år. Budsjett for norsk deltakelse i ESS ERIC skal dekke kostnader knyttet til datainnsamling, nasjonal koordinering og medlemskontingent til ESS ERIC, som utgjør om lag 0,6 mill. kroner per år.

Program for CERN-relevant forskning (CERN). Aktivitetene relatert til utnyttelse av det norske medlemskapet i CERN ved Genève er organisert som et program. Forskere ved UiO og UiB er hovedaktører i eksperimentell CERN-forskning i Norge. Programmet støtter norske forskningsgruppers deltagelse i oppbygging, drift og vedlikehold av eksperimentene ATLAS og ALICE på CERNs partikkelakselerator LHC, analyse av data fra eksperimentene, samt Norges bidrag til et felles nordisk data-senter. Prosjektene finansierer også ph.d.-er og postdoktorer. I aktivitetene inngår mulighet for opphold ved CERN for teknologistudenter, finansiering av en norsk Industrial Liaison Officer og deltagelse i internasjonale nettverk for partikkel- og kjernefysikk. Den norske CERN-aktiviteten evalueres jevnlig av et internasjonalt ekspertpanel.

4.3.4 Rekrutteringsordninger

Nasjonale forskerskoler (FORSKERSKOLER) bidrar til å heve kvaliteten på doktorgradsutdanningen. De er basert på forpliktende nettverk av fagmiljøer og skal styrke doktorgradsutdanningen innenfor faglige eller tematiske spesialiseringer som vil styrkes ved samarbeid mellom institusjoner. Samarbeidet skal være med på å sikre doktorgradskandidatene tilgang til anerkjente forskningsmiljøer med bredde og dybde. Tiltaket er ment som et supplement til eksisterende doktorgradsprogrammer og opplæringstiltak ved institusjonene. Alle de fem skolene som ble opprettet for perioden 2009-2016 er nå avsluttet. Av de 17 forskerskolene som Forskningsrådet finansierer over den nasjonale ordningen i 2019 er ti for perioden 2013-2020 og sju for perioden 2016-2023. Forskningsrådet finansierer i tillegg 11 nasjonale forskerskoler over andre programmer.

Forskerlinje/studentstipend (FLINSTUD). Forskningsrådet har hatt ansvar for finansiering av studentstipend innenfor profesjonsfagene medisin, odontologi og psykologi siden 2002. Fra 2018 har Forskningsrådet også finansiert pilotordninger med studentstipend innenfor informatikk, rettsvitenskap, ingeniørvitenskap, psykologi og veterinærmedisin. Formålet med ordningen er å øke andelen som rekrutteres til forskning innenfor fag med rekrutteringsutfordringer, styrke koblingen mellom forskning og utdanning tidligere i studieløpet, øke andelen fullførte doktorgrader og redusere tidsbruken for, og alderen ved, fullføring av doktorgrad innenfor utvalgte fagområder.

FRICON En COFUND-ordning som dekker forpliktelser knyttet til FRIPRO Mobilitetsstipendene som ble samfinansiert med EU.

Toppfinansiering av MSCA (Marie Skłodowska-Curie Actions) utgående kandidater (MSCA-TOPP-UT). Dette er et virkemiddel som skal bidra til mer attraktive økonomiske vilkår for stipendiater som er

innvilget midler fra Marie Sklodowska-Curie actions. Det skal bidra til at flere ph.d.-studenter tar deler av eller hele phd-utdanningen i utlandet i et MSCA Innovative Training Network (ITN), og at flere erfarne forskere på postdok-nivå reiser ut for en periode med MSCA Individual Fellowship. På den måten kan de styrke sin karriereutvikling, utvikle sin uavhengighet og legge grunnlaget for et internasjonalt nettverk.

Nærings-ph.d.-ordningen er en tematisk åpen FoU-arena som gir støtte til doktorgradsprosjekter i bedrifter. Ordningen skal bidra til økt forskerrekuttering i næringslivet, økt forskningsinnsats og langsiktig kompetansebygging i bredden av norsk næringsliv, samt stimulere til økt samarbeid mellom bedrifter og forskningsinstitusjoner. Nærings-ph.d.-prosjektet skal ha klar relevans for bedriftens virksomhet og bidra til verdiskapning. Forskningen og doktorgraden gjennomføres av en ansatt i virksomheten. En Nærings-ph.d.-kandidat er en viktig brobygger mellom akademia og bedriften; gjennom samarbeid om Nærings-ph.d.-prosjekter blir akademisk forskning mer næringsrelevant, og forskningsresultatene og kompetansen som utvikles bidrar til et mer forskningsintensivt og innovasjonsdyktig næringsliv.

Offentlig sektor-ph.d. (OFFPHD) (løpende) er en tematisk åpen FoU-arena som delfinansierer doktorgradsprosjekter hvor kandidaten er ansatt i en offentlig virksomhet. Målsetningen for ordningen er økt langsiktig og relevant kompetansebygging i offentlig sektor, økt forskningsinnsats og forskerrekuttering i offentlige virksomheter og økt samspill mellom akademia og offentlig sektor. Offentlig sektor-ph.d.-prosjektene har vist seg å være en viktig læringsarena for offentlige virksomheter og en brobygger mellom offentlige virksomheter og akademia. Det er stor interesse for ordningen både i statlig og kommunal sektor, og porteføljen viser en god bredde både faglig og tematisk.

Stipendiatstillinger i instituttsektoren er budsjettert med videreføring av 45 rekrutteringsstillinger til forskningsinstituttene. Ordningen ble opprettet i 2016 og 2017 for å styrke instituttene rolle i doktorgradsutdanningen. I samsvar med føringene ble stillingene fordelt til institutter med aktiviteter innenfor matematiske, naturvitenskapelige og teknologiske fag. Forskningsrådet har hittil, og i henhold til føringer fra Kunnskapsdepartementet, tildelt stillingene basert på de aktuelle instituttene størrelse innenfor MNT-fagene.

4.3.5 Rettede internasjonaliseringstiltak

Indiaprogrammet (INDNOR) (2010–2021) er etablert for å styrke indisk-norsk forskningssamarbeid og indisk-norsk samarbeid om forskningsfinansiering. Midlene fordeles mellom Forskningsrådets programmer og andre aktiviteter av divisjonsstyret for Samfunn og Helse bl.a. etter råd fra et rådgivende utvalg, Norges ambassade i India og Utenriksdepartementet. Programmets midler fordeles til tematiske programmer. Indiaprogrammet kan tildele posisjoneringsmidler og nettverksmidler og ta strategiske initiativer, og det legges opp til fortsatt støtte for å etablere og følge opp viktige forskningspolitiske føringer og initiativ.

Kina-programmet - CHINOR (2018-2027) skal styrke kinesisk-norsk forskningssamarbeid, og kinesisk-norsk samarbeid om forskningsfinansiering, innenfor utvalgte tema. Programmets midler skal disponeres og utlyses gjennom andre tematiske satsinger, fortrinnsvis i samarbeid med kinesiske finansieringsinstitusjoner.

Prosjektetablerings- og posisjoneringsstøtte (PES2020) skal bidra til å styrke norsk deltakelse i europeisk forsknings- og innovasjonssamarbeid fra Horisont 2020. PES2020 avlaster norske søkere for kostnader til utforming av prosjektforslag. Hensikten er å bidra til kompetanseheving blant norske søkere; forskere, bedrifter og offentlige virksomheter, øke kvaliteten på innsendte søknader, øke

antall søknader med norsk deltakelse og mobilisere nye søkere til å delta i EU-prosjekter. PES2020 gir støtte til aktiviteter som går forut for selve søknadsskrivingen (posisjoningsstøtte), herunder utvikling av og deltakelse i nettverk, reisestøtte, deltakelse i referansegrupper og arbeidsgrupper som jobber med utlysninger, påvirkningsarbeid mot EU-kommisjonen m.m.

Kvalifiseringsmidler for eksellente ERC-søkere (POS-ERC), som kom på plass våren 2016. Ordningen gjelder de som kom til runde to, men ikke fikk bevilgning fra ERC. Disse forskerne kan søke om inntil 0,5 mill. kroner i støtte til å utarbeide en ny søknad til ERC. Ordningen er blant annet begrunnet i at suksessraten er dobbelt så høy for de som har sendt flere søknader, i forhold til de som bare har sendt inn en ERC-søknad. En analyse utført våren 2018 viste at bare 30 prosent av de som har søkt ERC har sendt mer enn en søknad, og det synes derfor å være behov for en stimuleringsordning.

FORSTERK Forsterkningsmidler er rettet mot norske forsknings- og innovasjonsmiljøer som deltar eller har deltatt i EU-prosjekter, særlig de som har større roller i prosjektene. Midlene skal finansiere tilleggsprosjekter som skal gi flere norske aktører tilgang på kunnskapen som utvikles i Horisont 2020 prosjektet og således forsterke virkningene på forskningsmiljøer, samfunnsliv og næringsliv. FORSTERK brukes til å medfinansiere forsterkningsprosjekter lyst ut av relevante nasjonale programmer.

Internasjonale partnerskap for fremragende utdanning, forskning og innovasjon (INTPART) har som formål å utvikle verdensledende fagmiljøer i Norge gjennom internasjonale partnerskap. Ordningen skal tilrettelegge for økt samarbeid mellom fagmiljøer som regnes som fremragende i dag, eller som vurderes å ha potensial for å bli verdensledende i fremtiden. INTPART skal legge til rette for at slike fagmiljøer kan etablere/utvikle varige relasjoner med sterke fagmiljøer i de prioriterte landene Brasil, Canada, India, Japan, Kina, Russland, Sør-Afrika og USA. En prøveordning i 2017 inkluderte også Tyskland og Frankrike og ble videreført i 2018. Ordningen skal bidra til økt omfang og høyere kvalitet og relevans i det faglige samarbeidet med utvalgte land, særlig gjennom gode koblinger mellom høyere utdannings- og forskningssamarbeid. Det skal også åpne for samarbeid med arbeids- og næringsliv, der dette er relevant. Ordningen er et samarbeid mellom Forskningsrådet og Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høgare utdanning (Diku). Utlysninger under programmet finansieres også med bidrag fra andre programmer og ordninger i Forskningsrådet.

EU-strålevern (EU-STRA) er en finansieringsordning som muliggjør norske forskningsmiljøers deltagelse i EUs strålevernprogram - EURATOM. Da EURATOM ikke omfattes av EØS-avtalen, kan ikke norske miljøer som deltar i EURATOM-prosjekter motta midler direkte fra EU. Norge betraktes i EURATOM-sammenheng som tredje land og gis derved anledning til å delta på prosjekt til prosjekt basis under forutsetning av at aktiviteten ikke dekkes av EU-midler. Midler til norsk deltagelse søkes Norges forskningsråd etter at prosjekter er innvilget i EU og er begrenset til aktiviteter innenfor strålevern og håndtering av radioaktivt avfall. En forutsetning for å få støtte er at EU-prosjektet har fått tilsagn om støtte fra EU. Finansiering skjer gjennom særskilt bevilgning fra hvert av de ansvarlige departementer LMD, KLD, UD, NFD og HOD.

Auroraprogrammet (IS-AUR) er en bilateral ordning som bidrar til å etablere nytt samarbeid mellom franske og norske forskergrupper ved å gi støtte til korttidsopphold i begge land. Ordningen dekker alle fagområder og tildeling av stipend avgjøres av et felles fransk-norsk innstillingsråd. IS-AUR løper inntil det sies opp av Forskningsrådet eller av franske myndigheter.

DAAD- programmet (IS-DAAD, Deutscher Akademischer Austauschdienst) er en bilateral ordning som skal bidra til å etablere og utvide kontakten mellom norske og tyske utdannings- og forsknings-

institusjoner. Norske vitenskapelige ansatte/ forskergrupper inviteres til å søke om støtte til kortvarige opphold i Tyskland for å starte opp og utvikle felles nye forskningsprosjekter. *IS-DAAD* løper inntil det sies opp av Forskningsrådet eller Deutscher Akademischer Austauschdienst (DAAD).

TYSKFRANSKSAM Mobilisering til bilateralt samarbeid for å styrke deltakelse med Tyskland og Frankrike i *HORISONT 2020*. Gjennom årlige utlysninger av midler til seminarer, konferanser, mobilitet- og nettverksstøtte.

Bilateralt forskningssamarbeid (INT-BILAT) er en distribuert samarbeidsordning. Midlene blir fordelt på prioriterte programmer og aktiviteter, for å følge opp Forskningsrådets strategi for internasjonalt samarbeid. Midlene skal brukes til å stimulere forskningssamarbeid med prioriterte land utenfor EØS-området. Veikartene vil være førende for fordeling av BILAT-midlene. Budsjettet for 2020 inkluderer 10 mill. kroner fra KD til forskningssamarbeid med Kina, til oppfølging av forsknings- og teknologiavtalen mellom Norge og Kina fra 2008. Budsjett for 2020: 27,6 mill. kroner, hvorav 21,6 mill. kroner fra KD, 3,6 mill. kroner fra NFD, 1,9 mill. kroner fra LMD, 1,4 mill. kroner fra KD og 0,5 mill. kroner fra KLD.

Medlemskapsavtaler knyttet til langsiktig, grunnleggende forskning (KONT, COST). Forskningsrådet finansierer kontingenter til blant annet International Ocean Discovery Program, IODP (2020-2023), SNBL (2018-2020), International Continental Scientific Drilling Program, ICDP (2013-2023) og til NOS-HS, NOS-N og NOS-M. Posten dekker også et professorat (2012-2021) og studieavgift for norske PhD-studenter ved European University Institute (Firenze) og deltakeravgift i Mittag-Leffler (2014-2021). Medlemskap i International Institute for Applied Systems Analysis, IIASA (1997-2022), The Global Biodiversity Information Facility, GBIF (2017-2021), OECD - Fostering Innovation in the Ocean Economy (2016-2020), Science Europe og Science Business, OECD - Biological Resource Management (2016-2026), EUAGRI, Bidrag til Belmont Forum sekretariatet, Joint Investment Readiness Programme, European Marine Board (EMB) og EUREKA kontingent (-2024). Utgifter knyttet til medlemskap og representasjon i faglige organisasjoner og møter i regi av NOS, programkomiteer i EU og andre internasjonale organisasjoner og nettverk dekkes også av denne posten. Det er også satt av midler til COST Infrastruktur.

EU-nettverkene (EUNETTVERK 2015-2021). Overordnet mål for nettverkene er å bidra til mobilisering og deltakelse i Horisont Europa, gjennom økt kompetanse, bedre samarbeid mellom nøkkelaktører, læring og deling av god praksis og utvikling av allianser. Forskningsrådet ser nettverkene som viktige støttespillere i Forskningsrådets helhetlige mobiliseringsarbeid for norsk deltakelse i Horisont Europa. Forskningsrådet bidrar med faglig støtte gjennom de nasjonale kontaktpunktene (NCP-ene).

4.3.6 Nasjonale kommunikasjonstiltak

KOMMUNIKASJON - Forskningskommunikasjon går til medlemskap og støtte til utvikling av nettavisen *forskning.no*. Skal virke til å underbygge Forskningsrådets nasjonale ansvar for forskningsformidling.

FORSKKOMM - Nasjonal kompetansebygging skal støtte nasjonal kompetansebygging og felles infrastrukturtiltak for forskning på forskningskommunikasjon og kompetansehevede tiltak for sektoren under ett.

PROFORSK - Skole og samfunn skal støtte til aktiviteter i skoleverket som fremmer kritisk tenkning og forståelse for forskning og kunnskap.

FORSKDAG - Forskningsdagene skal gå til drift og utvikling av den nasjonale forskningsfestivalen. Forskningsdagene (FD) er en felles plattform for synliggjøring av forskning fra både Forskningsråds-

finansierte og andres FoU prosjekter. Forskningsdagene er også et verktøy for å profilere forskningens samfunnsoppdrag.

KONK-UOF - Unge forskere. Konkurransen Unge forskere er en konkurranse for elever i alderen 13-19 år og er et nasjonalt rekrutteringstiltak for å stimulere til utdanning og karriere innenfor forskning. Unge forskere skal i tillegg bidra til økt kritisk tenkning hos unge og forståelse for forskningsprosessen.

NYSGJERRIGER - Nysgjerrigper Drift og utvikling av skoletiltaket Nysgjerrigper for barneskoletrinnet skal virke til mobilisering til fremtidig forskerrekuttering. Tiltakene legger til rette for at andre aktører (lærere og elever) skal få innblikk i og forståelse for, forskning og vitenskapelig metode. Nysgjerrigper fremmer nysgjerrighet og forståelse for forskning i tillegg til kunnskap innenfor blant annet realfag og samfunnsfag.

Satsingen *Stimuleringstiltak for åpen tilgang (STIM-OA)* ble etablert i 2015. Ordningen skal bidra til å lette overgangen til åpen publisering og finansieres slik at alle relevante programmer og satsinger bidrar med midler. Det settes derfor ikke av egne budsjetter til dette. Bidragene justeres årlig med basis i artikkelpubliseringen i satsingene, og aktiviteter med størst andel vitenskapelige publikasjoner belastes. Virkemiddelet er tidsbegrenset, og første periode har hatt varighet på fem år (2015 - 2019). STIM-OA videreføres for en ny treårsperiode (2020-22). Det benyttes regelforankrede bevilgninger til koordinerings og støtteaktivitet. Ordningen finansieres gjennom samfinansiering fra relevante budsjettformål.

4.3.7 Nasjonal evaluering og analyse

Forskning for forsknings- og innovasjonspolitik (FORINNPOL) (2015-2026) skal bidra til et styrket og relevant kunnskapsgrunnlag for utforming og gjennomføring av forsknings- og innovasjonspolitik. FORINNPOL skal bidra til å frembringe kunnskap som kan supplere, binde sammen og løfte den forskningen som allerede skjer på feltet, og frembringe forskning av høy kvalitet som er nyskapende og nyttig på tvers av ulike brukergrupper. For å motvirke fragmentering, bidra til miljøbygging og legge til rette for samarbeid og interaksjon, legges hovedvekten av innsatsen i å etablere et begrenset antall sentre, som skal arbeide med temaområdene Forskningskvalitet, Effekter av forskning og forskningsbasert innovasjon og Forskning og innovasjon for omstilling.

Nasjonal statistikk og evaluering (STAB) (GENPLAN) Budsjettet (STAB) går til å finansiere den nasjonale FoU- og innovasjonsstatistikken og deltakelse i internasjonalt samarbeid om FoU- og innovasjonsstatistikk. Brukere av statistikken er departementer, forskningsinstitusjoner, brukere av forskning, offentlige instanser og Forskningsrådet selv. Selve statistikkinnhentingene gjøres av NIFU (UoH-, institutt- og helsesektoren) og av SSB (næringslivet). Statistikken er nødvendig både for nasjonal politikkutforming og for å ivareta Norges forpliktelser om å levere FoU-statistikk til OECD og EU. Mye av statistikken, samt tilgrensende analyser og utredninger, publiseres gjennom Indikatorrapporten for det norske forsknings- og innovasjonssystemet som utgis hvert år. Statistikken inngår i Program for offisiell statistikk. Budsjettet (GENPLAN) går til å finansiere nasjonale evalueringer av fag og tema i norsk forskning.

4.3.8 Nasjonale fellesfunksjoner

KILDEN informasjonssenter for kjønnsforskning er et tjenesteytende organ for norsk kjønnsforskning og har et nasjonalt ansvar for å formidle norsk kjønnsforskning i inn- og utland. KILDEN er en randsoneenhet under Forskningsrådet. KILDEN mottar basisbevilgning fra Forskningsrådet. I tillegg finansieres deler av virksomheten gjennom betalte oppdrag.

Teknologirådet er et uavhengig, offentlig organ som gir råd til Stortinget og regjeringen om ny teknologi. Teknologirådets arbeid skal fremme en bred offentlig debatt om teknologiutviklingen og involverer både eksperter, beslutningstakere, interessenter og lekfolk. Teknologirådet har 15 medlemmer som møtes 5-6 ganger i året og et sekretariat med ni ansatte.

HelseOmsorg21-monitor (HO21MONITOR) viser statistikk om forsknings- og innovasjonsaktiviteter innenfor helse og omsorg i Norge. Formålet er å samle relevant statistikk på ett sted og gi et godt kunnskapsgrunnlag for beslutninger på alle nivåer. I monitoren finnes interaktive figurer som viser statistikk om blant annet økonomiske og personalmessige ressurser, hvilke sykdommer det forskes på, forskningsresultater, og hvilke sykdommer som er utbredt i befolkningen.

4.3.9 Fellestjenester

Humaniora i tematiske satsinger (PORTEFOLJE) skal brukes til å følge opp humanioraaspektene i langtidsplanen, og spesielt "Samfunnssikkerhet og samhörighet i en globalisert verden", men også "Klima, miljø og miljøvennlig energi" og "Muliggjørende og industrielle teknologier". Dette omfatter alle Forskerprosjektsøknader i utlysningen med frist i april 2019 til alle budsjettformål, og som er vurdert med vitenskapelige karakter (excellence) på 7 eller 6, og er innstilt av et porteføljestyre på rangerte reserveliste, men etter fordeling av duplikatsøknader. Prosjekter må være merket med fagkode Humaniora, humaniora-andelen må være minst 50 prosent og relevanskarakteren 5 eller høyere. Finansieringsrekkefølgen bestemmes av høyeste samlet karakter fra panelene, høyest karakter på relevans og deretter størrelse på budsjettformålet. Der det er likhet ved beslutning om siste prosjekt, velges det av prosjektene som er innstilt under det største budsjettformålet. Optimaliseringspotten dekker 100 prosent av totalbudsjettet for prosjektet.

Fagmiljøer av fremragende kvalitet (PORT-FREMRAGENDE) skal bidra til at de beste og høyest rangerte prosjektene på tvers av budsjettformål, som ikke når opp i den ordinære konkurransen under hvert enkelt budsjettformål, likevel kan få finansiering. Dette omfatter alle Forskerprosjektsøknader i utlysningen med frist i april 2019 til alle budsjettformål, og som er vurdert med vitenskapelige karakter (excellence) på 7 eller 6, og er innstilt av et porteføljestyre på rangerte reserveliste, men etter fordeling av duplikatsøknader. Seleksjonen av prosjekter skjer på grunnlag av den vitenskapelige karakteren, prosjektenes relative rangering i budsjettformålene (persentil i ekspertpanelenes rangering). Ved likhet mellom prosjekter velges prosjektet med høyest rangering på budsjettformålets opprinnelige reserveliste. Optimaliseringspotten dekker 50 prosent av totalbudsjettet for prosjektet.

FORSKYV: Forskningsrådet er i flere omganger fått kutt i inntektene for å redusere overføringene (av departementet kalt avsetninger). Ordningen fungerer slik at departementet på den ene siden pålegger Forskningsrådet et aktivitetsnivå tilsvarende nullvekst året før, samtidig som de kutter inntektene med et visst beløp. Den pålagte aktiviteten uten inntekt må da finansieres med avsetninger, noe som igjen medfører at overføringene reduseres. Ordningen innebærer videre at departementet tilbakeføre bevilgningsnivået til det opprinnelige nullvekstnivå årene etter. I Forskningsrådets og departementenes tolkning av statsbudsjettet har det blitt fremført at denne type reduksjoner ikke er å betrakte som et ordinært kutt. Gjenopprettingen av nullvekstnivået kan ikke betraktes som en tilbakeføring av midlene som er kuttet. En tilbakeføring kan kun skje ved at inntekten er tilsvarende større enn den opprinnelige nullvekstrammen, og at disse midlene er øremerket som en nedbetaling. Siden disse midlene ikke skal føre til redusert aktivitet, er midlene budsjettet uavhengig av resten av budsjettet, og vil dermed budsjetteres som en permanent negativ avsetning i Forskningsrådet.

4.4 Administrerende direktør

4.4.1 Forvaltningsoppgaver

Forskningsmidler for jordbruk og matindustri (FFL-JA) er en aktivitet finansiert av Fondet for forskningsavgift på landbruksprodukter (FFL) og Forskningsmidler over jordbruksavtalen (JA), med den felles betegnelsen Forskningsmidlene for jordbruk og matindustri. Hovedformålet er forskning og kompetansebygging knyttet til landbruksproduksjon og -produkter som nyttes til ervervsmessig framstilling av nærings- og nytelsesmidler. Avgiftsmidlene benyttes til prosjekter innenfor hele verdikjeden, fra primærleddet til industri- og forbrukerleddet. Aktiviteten foregår i et nært samarbeid med programmet *BIONÆR*. Utlysning av forskningsmidler kunngjøres på Landbruksdirektoratets hjemmesider og via Forskningsrådets elektroniske søknadssystem. Forskningsprosjektene skal bidra til økt konkurransekraft, lønnsomme og bærekraftige verdikjeder i jordbruk og matindustri. Bevilgningsvedtakene fattes av styret for Forskningsavgift på landbruksprodukter og styret for Forskningsmidler over jordbruksavtalen. Forskningsrådet har ansvar for søknadmottak, søknadsevaluering og prosjektoppfølgning.

Designdrevet innovasjonsprogram (DIP) skal styrke innovasjons- og konkurransevnen til næringsliv og offentlige virksomheter gjennom å gi støtte til å gjennomføre idéfasen av en innovasjonsprosess. Design og arkitektur Norge (DOGA) er programeier med ansvar for strategisk og faglig innretning på programmet, samt oppfølging av prosjekter. Forskningsrådet deltar i saksbehandling av søknader, har en rådgiverrolle i forhold til søknadenes FoU-kvalitet og er ansvarlig for kredittvurderinger og utbetaling av midler.

Finansmarkedsfondet (FINANSMARK) støtter forskning og allmennopplysning som gir bedre kunnskap om hvordan finansmarkedene fungerer samt økt etisk bevissthet. Finansdepartementet (FIN) oppnevner styret og har fastsatt vedtekter og regelverk for fondet. Sekretariatsfunksjonen ivaretas av Forskningsrådet. Styret legger i utgangspunktet til grunn en tilnærmet lik fordeling av midler til allmennopplysning og midler til forskning (inkl. doktorgradsutdanning).

Budsjettformål	KD	KD-53	NFD	OED	KLD	LMD	HOD	UD	SD	KMD	ASD	JD	BFD	KUD	FIN	FD	DIV	SUM
	2021	2021	2021	2021	2021	2021	2021	2021	2021	2021	2021	2021	2021	2021	2021	2021	2021	2021
Energi, transport og lavutslipp		35 100		656 070	102 195	11 755			101 355									906 475
CLIMIT; Forskning, utvikling og demo av CO2				82 000														82 000
ENERGIX; Stort program energi		22 680		382 070	102 195	11 755			23 755									542 455
FMESAMFUNN; FME - samfunn		5 000		20 000														25 000
FMETEKN; FME - teknologi				172 000														172 000
TRANSPORT; Transport 2025		7 420							77 600									85 020
Klima- og polarforskning	9 830	176 057			135 322												536	321 745
BYFORSK; Forskning og innovasjon for framtid					7 321													7 321
JPIKLIMA; Connecting climate knowledge for																		500
JPIWATER; Water challenges for a changing world					4 075													4 075
KLIMAFORSK; Stort program klima	0	51 618			111 835													163 453
MILUTARENA; Formidlings- og koordinerings	2 830				2 500													5 330
NANSEN; Arven etter Nansen	0	60 000			0													60 000
POLARPROG; Polarforskningsprogram	0	64 439			9 091													73 530
SSF; Svalbard Science Forum	7 000																536	7 536
Global utvikling							10 000	163 154				5 946				500		179 600
GLOBVAC; Global helse- og vaksinforskning							10 000	40 000										50 000
NORGLOBAL2; Norge - global partner								65 850				2 477						68 327
SANOCEAN; South Africa - Norway co-operation								2 604										2 604
UTENRIKS; Internasjonale forhold - utenriks-								54 700				3 469				500		58 669
Helse		58 337			3 800	349 914								2 727			20 068	434 846
BEDREHELSE; Bedre helse og livskvalitet		12 418			3 800	69 130								2 727				88 075
BEHANDLING; God og treffsikker diagnostikk,		21 855				86 555											16 068	124 478
FKB; Forskningscentre for klinisk behandling						20 000												20 000
HELSEINNOVASJON; Helseinnovasjon						20 000												20 000
HELSEVEL-H; Gode og effektive helse-, omsorg		24 064				120 050												144 114
JPIAMR; JPI Antimikrobiell resistens						5 755												5 755
JPND; EU Joint Programme - Neurodege						7 953												7 953
KVINNEHELSE; Kvinners helse og kjønnsper						20 471												20 471
AAL; Active and Assisted Living Research and																	4 000	4 000
Demokrati, styring og fornyelse	125	53 929							1 100	44 042		27 004			24 200	1 000		151 400
DEMOS; Demokratisk og effektiv styring, plan		814								37 974								38 788
FORKOMMUNE; Forskning og innovasjon i ko		24 056								5 100								29 156
INNOFFARENA; Innovasjonsarena for stat og																		
SAMRISK-2; Samfunnssikkerhet og risiko		24 249							1 100	968		27 004				1 000		54 321
SAMØKONOMI; Makroøkonomiske utfordrin		4 810													15 000			19 810
SKATT; Skatteøkonomi															9 200			9 200
UTRED; Utredning	125																	125
Utdanning og kompetanse	184 400	39 006																223 406
FINNUT; Forskning og innovasjon i utdanning	184 400	4 121																188 521
PROFESJON; Forskningskompetanse for utval		34 885																34 885
Velferd, kultur og samfunn	11 397	56 680								10 450	138 898	2 700	32 092	22 965				275 182
HELSEVEL-V; Gode og effektive helse-, omsorg		8 021									29 090		14 095					51 206
KULMEDIA; Kultur- og mediesektoren														17 765				17 765
SAMKUL; Samfunnsutviklingens kulturell	4 000	45 591							2 950					5 200				57 741
VAM; Velferd, arbeid og migrasjon	7 397	3 068							7 500	109 808	2 700	17 997						148 470
Samisk forskning	10 000									3 500								13 500
P-SAMISK; Program for samisk forskning	10 000									3 500								13 500

Budsjettformål	KD	KD-53	NFD	OED	KLD	LMD	HOD	UD	SD	KMD	ASD	JD	BFD	KUD	FIN	FD	DIV	SUM
	2021	2021	2021	2021	2021	2021	2021	2021	2021	2021	2021	2021	2021	2021	2021	2021	2021	2021
Styret - grunnbevilgninger og institusjonell stø	237 616	272 939	621 002		217 152	195 293		27 100									74 998	1 646 100
GENINST; Gen. andre institusjoner	100		1 500															1 600
IFEHANUK; Halden-prosjektet og andre nuk			21 000															21 000
INFRA; Infrastrukturtiltak						9 098												9 098
NOFIMA-FLL; NOFIMAS STRATEGISKE PROGRA																	74 998	74 998
NSDBASIS; Norsk samf.vit.datatjen.basis	13 760																	13 760
RBGRUNMILJ; Res.bas.grunnbev.miljøinst					217 152													217 152
RBGRUNPRIM; Res.bas.grunnbev.prim.nær.ir			113 540			186 195												299 735
RBGRUNSAMF; Res.bas.grunnbev.samf.v.inst	223 756							19 100										242 856
RBGRUNTEKN; Res.bas.grunnbev.tekn-ind.ins			457 427															457 427
SIPHINIFES; SIP ved HI			27 535															27 535
SIS-UTENRIKS; Støtte til utenrikspolitiske ins								8 000										8 000
STIM-EU; Strat.Institutsats.EU-prosj		272 939																272 939
Styret - fellestjenester	30 000	45 000	-226 300	-51 500			-236 000	-132 500		-39 200	-41 800							-652 300
FORSKYV-DEPT; Forskyvning alle departemen			-226 300	-51 500			-236 000	-132 500		-39 200	-41 800							-727 300
FORSKYV-KD; Forskyvning KD		-10 000																-10 000
PORT-FREMRAGENDE; Fagmiljøer av fremrag	30 000																	30 000
PORTEFOLJE; Fri ramme til humaniora		55 000																55 000
Styret - forskningsinfrastruktur	799 692																	799 692
CERN; Kjerne- og partikkelforskning	21 557																	21 557
ESSURVEY; European Social Survey	7 200																	7 200
FORINFRA; Nasj.sats. forskn.infrastrukt	770 935																	770 935
Styret - nasjonal kommunikasjon	17 687																2 125	19 812
FORSKDAG; Forskningsdagene	4 575																	4 575
FORSKKOMM; Nasjonal kompetansebygging	2 877																	2 877
KOMMUNIKASJON; Forskningskommunikasj	2 830																	2 830
KONK-UOF; Unge forskere	802																	802
NYSGJPER; Nysgjerriger	4 245																2 125	6 370
PROFORSK; Skole og samfunn	2 358																	2 358
Styret - nasjonale evalueringer og analyse	34 561		6 654				524											41 739
DIV-AKT; Diverse aktiviteter hak=DI			724															724
FORINNPOL; Forskning for forsknings- og inr	12 500		0															12 500
GENPLAN; Gen. planlegging/utredn./eval	3 085		3 500															6 585
STAB; Statistikk og kunnsk.grunnlag	18 976		2 430				524											21 930
Styret - nasjonale fellesfunksjoner	5 950		10 650				3 153											19 753
HO21MONITOR; HelseOmsorg21-monitor							3 153											3 153
KILDEN; Oppstart, lønn, randsone etc	5 950																	5 950
TEKNRÅD; Teknologirådet			10 650															10 650
Styret - rekruttering	65 401	135 485	35 328															236 214
FLINSTUD; Forskerlinjen/Studentstipend	16 769																	16 769
FORSKSKOLE; Forskerskoler	31 132																	31 132
FRICON; Fri prosj.st mobilitetsstipend	15 000																	15 000
MSCA-TOPP-UT; Toppfinansiering av MSCA u	2 500																	2 500
NAERINGSPH; Nærings-phd		47 635	35 328															82 963
OFFPHD; Offentlig sektor-ph.d.		34 450																34 450
STIPINST; Stipendiatstillinger i instituttsekto		53 400																53 400

Budsjettformål	KD	KD-53	NFD	OED	KLD	LMD	HOD	UD	SD	KMD	ASD	JD	BFD	KUD	FIN	FD	DIV	SUM
	2021	2021	2021	2021	2021	2021	2021	2021	2021	2021	2021	2021	2021	2021	2021	2021	2021	2021
Styret - rettede internasjoniseringstiltak	91 128	143 445	21 849	9 500	12 696	6 382	2 000	39 050										326 050
COSTINF; COST Infrastruktur		370																370
EU-STRA; Strålevern			2 000		2 029	2 000	2 000	2 000										10 029
EUNETTVK; EU-nettverk		5 000																5 000
FORSTERK; Forsterkningsmidler		10 878																10 878
INDNOR; India-programmet								18 050										18 050
INT-BILAT; BILAT-ordningen	1 387	20 107	2 130		450	1 699												25 773
INTPART; International Partnerships for Exce	47 305		7 650															54 955
IS-AUR; Samarb.progr. Norge Frankrike	800																	800
IS-DAAD; Forskerutveksl. Norge-Tyskland	700																	700
JPIOCEANS-SEKR; JPIOCEANS sekretariat Brüs	300																	300
KINA; Kina-programmet								19 000										19 000
KONT; Kontingenter	32 012	1 500	1 770	3 000	7 267													45 549
PES2020; Prosj.etabl.støtte H2020		100 520	8 299	6 500	2 950	2 683												120 952
POS-ERC; Støtte til ERC søkere som oppnår ge	4 850	4 823																9 673
TYSKFRANSKSAM; Tysk-norsk og fransk-norsk	3 774	247																4 021
Styret - senterordninger	352 150	234 500																586 650
SFF; Sentre for fremragende forskn	352 150																	352 150
SFI; Sentre for forskn.drevet innov		234 500																234 500
Bevilgningsutvalg		15 636																15 636
BALANSE; Kjønnbalanse i toppstillinger og f		15 636																15 636
AdmDir						50 000								13 500		88 500		152 000
DIP; Design Pilot																	8 500	8 500
FFL-JA; Forskningsmidlene for jordbruk og m						50 000											80 000	130 000
FINANSMARK; Finansmarkedet														13 500				13 500
	3 100 835	1 858 591	2 067 511	913 070	607 322	477 710	129 591	96 804	102 455	291 013	117 829	55 413	32 092	25 692	37 700	1 500	193 026	10 108 154

Norges forskningsråd

Postboks 564, 1327 Lysaker

Telefon: +47 22 03 70 00

post@forskningsradet.no / www.forskningsradet.no

Mars 2021

Design omslag: Norges forskningsråd

ISBN 978-82-12-03884-4 (PDF)

Publikasjonen kan lastes ned fra
www.forskningsradet.no/publikasjoner

